

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BAYAN YANI

76

MAYIS 2018 - 05 | 8 TL (KDV Dahil) K.K.T.C 10TL.

**GO
FOR
THE
RESIST**

#ÜniversitelerBölünmesin

DİREN ÜNİVERSİTE

“Çocuklar ölmesin” diyen
Ayşe öğretmen cezaevinde...

BAYAN YANI AKTÜEL

Cezaevinde 67 gündür kaldığı süre boyunca iki defa komaya girerek dili boğazına kaçan, ilaçlarının verilmediği iddia edilen, Sistemiklupus Eritema hastası Halime Gürsu hayatını kaybetti.

Mersin’de ilkokul
öğrencilerinin
23 Nisan gösterisi
‘kıyafetleri uygun
değil’ diye İlçe Milli
Eğitim Müdürü
tarafından yarıda
kesildi...

Erdoğan, 2017'deki referandumda henüz sandık sayımı bitmeden kazandıklarını ilan etmişti.

000... 000 ..
ATI ALAN ÜSKÜDAR'I
YİNE GEÇTİ...

OF BE CUMHUR-
BAŞKANIM !.. BU
DEFA ACAYİP ERKEN
SÖYLEDİNİZ, HIÇ DEĞİL-
SE HAZİRAN'I BEK-
LESEYDİNİZ...

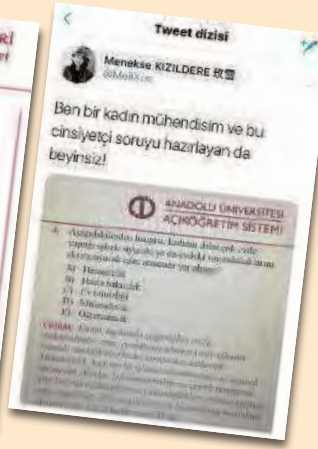
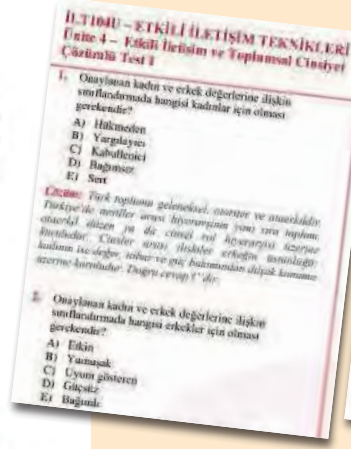

SANA ÜSKÜDAR'I GEÇİRMİYCEZ!
SANA ÜSKÜDAR'I GEÇİRMİYCEZ!
SANA ÜSKÜDAR'I GEÇİRMİYCEZ!

Üniversiteler bölünüyor...

OHOO EN AZ
15 TANE DAHA
ÇIKAR...

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi Bahar Dönemi Ara Sınavlarında sorulduğu iddia edilen kadın düşmanı soru hakkında üniversiteden açıklama geldi. Sorunun sınavda yer almadığı, bir eğitimci tarafından hazırlanan **Etkili İletişim Teknikleri** adlı kitapta yayımlandığı açıklandı. Söz konusu soruda mühendislik erkek işi olarak gösteriliyor. Yazarı bulduk, evine girdik ve henüz yayınlanmayan yeni sorularını sizler için çaldık.

1- Onaylanan kadın ve erkek değerlerine ilişkin sınıflandırmada hangisi erkek işi değildir?

- a- mangal yakmak
- b- ampül değiştirmek
- c- temizlik yapılırken kışında kuş pişirmek
- d- yün örmek
- e- çivi çakmak

2- Onaylanan kadın erkek değerlerine ilişkin sınıflandırmada hangisi kadınlar için olması gerektir?

- a- çapkın olma
- b- kendi kaderini tayin hakkı
- c- dışarda yemek yemeği sevmek, evde pişirmeyi sevmeme
- d- öğlene kadar uyuma sevdası
- e- cefakarlık

3- Onaylanan kadın erkek değerlerine ilişkin sınıflandırmada hangisi bir kadının kayınvalidesine karşı görevleri arasında değildir?

- a- haftada bir el ayak tırnaklarını kesmek
- b- ayağını yıkayıp suyunu içmek
- c- takma dişlerini korega'lı suya koymak
- d- dertleşmek
- e- evinde biriktirdiği poşet ve yoğurt kaplarını ara ara çaktırmadan çöpe atmak

4- Onaylanan kadın erkek değerlerine ilişkin sınıflandırmada hangisi erkek mesleği değildir?

- a- karikatürcü
- b- ürolog
- c- otobüs şoförü
- d- sünnetçi
- e- hemşire

5- Onaylanan kadın erkek değerlerine ilişkin sınıflandırmada hangisi erkekten beklenen bir davranış değildir?

- a- çorabının tekini bulmak
- b- banyodan çıkınca kendine temiz iç çamaşırı çıkarmak
- c- özel günleri hatırlamak
- d- bulaşıkları makineye yerleştirmek
- e- klozetin kapağını kaldırmak

İpek Özgül

PSİKOLOJİNİN FEMİNİST SESİ: KAREN HORNEY

Hablemitoğlu Ankara Enstitüsü

Prof. Dr.Şengül
Hablemitoğlu

sengul@hablemitoglu.net

“...Nevrotik kızlar, herhangi bir zayıflığa yönelik küçümsemeleri nedeniyle, “zayıf” bir adamı sevmeyebilirler, eşlerinden sürekli bir boyun eğme bekledikleri için “güçlü” bir erkeğe de katlanamazlar. Dolayısıyla gizlice aradıkları şey, aynı zamanda onların bütün isteklerine tereddüt etmeden uyacak kadar zayıf olan bir kahraman, süper güçlü bir adamdır.”

Karen Horney, Çağımızın Nevrotik Kişiliği’nden , s:116

Erkeğin üstünlüğüne inanan bir baba, evliliğinde mutsuz zor bir anne, sürekli karşılaştırıldığı ve kendisinden daha yetenekli olduğu sıklıkla hatırlatılan bir abi ve üvey kardeşlerle büyümüş bir kadın Karen Horney. Kendisini değersiz ve çirkin hissedene, çocukluğu ve gençliği babasına kendisini kanıtlamaya çalışarak geçen, psikanaliz eğitimi alırken ağır bir depresyon yaşayan ve sonunda intihara kalkışan, bunlar yetmezmiş gibi inişli çıkışlı bir evlilikten sonra kanser nedeniyle yaşamı son bulan, psikolojinin erkek egemen yapılanmasına karşı duran bir kadın Karen Horney.

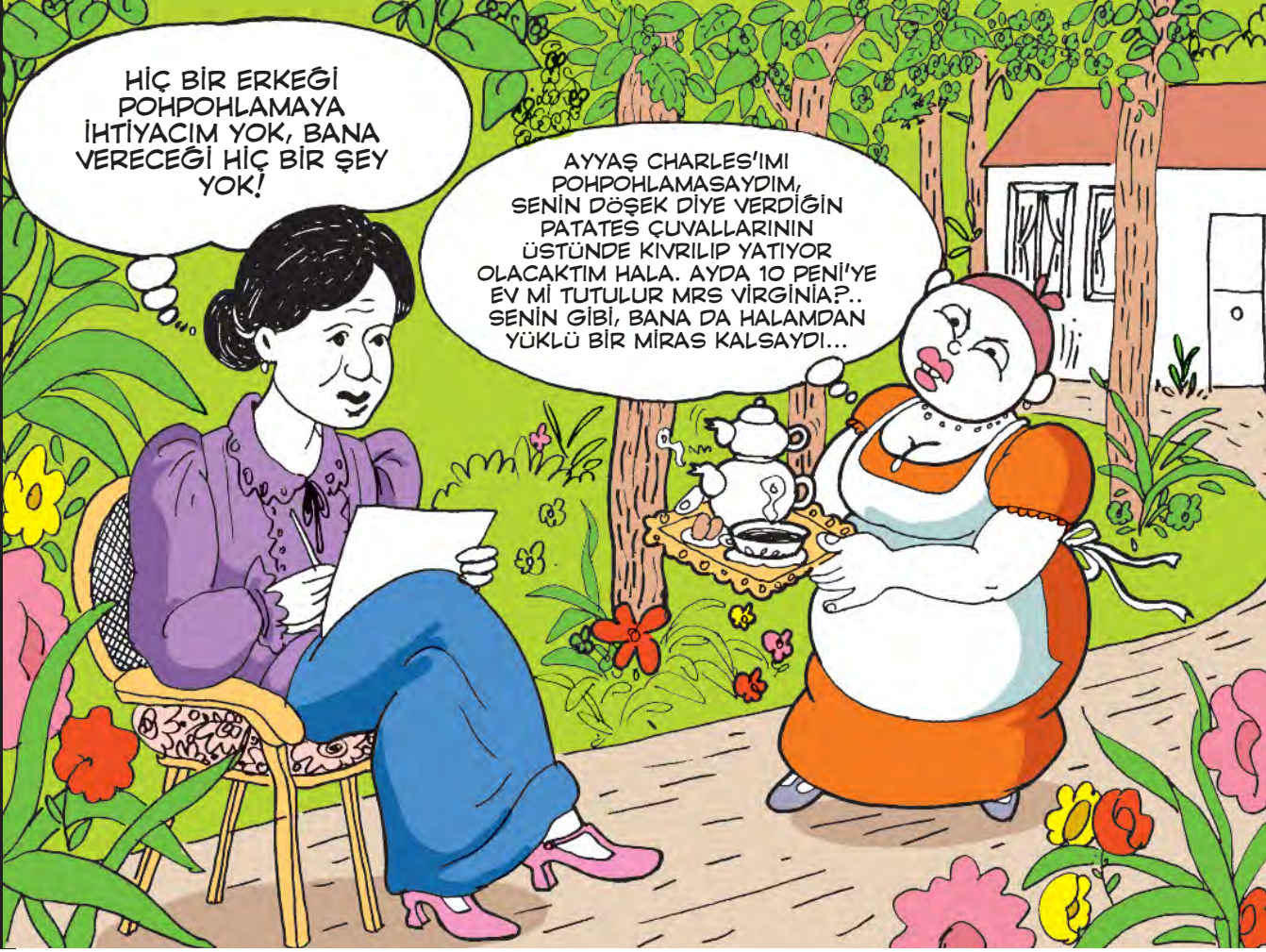
Horney, Norveçli bir gemi kaptanı olan babasından gittiği yerlerdeki farklı kültürleri dinleyerek büyümüş. Bunun Karen üzerinde ileride büyük etkisi olmuş, teorilerini bu bakış açısı ile güçlendirmiştir. Karen’in çocukluğu ailesinin ona karşı sevgisiz tutumu nedeniyle iyi geçmemiş. Annesi ve babası abisini kayırıp Karen’in görünüşünü ve zekasını küçümsemişlerdir. Bu yüzden Horney’de değersizlik, aşağılık, düşmanlık duyguları gelişmiştir. Babasının engellemelerine rağmen Karen, annesi sayesinde üniversiteye gidebilmiştir. Berlin Üniversitesi’nde tıp eğitimini 1913 yılında tamamlamıştır. 1914-1918 yılları arasında Berlin Psikanaliz Enstitüsü’nde muhafazakar psikanaliz eğitimi alarak 1920-1932 yılları arasında enstitüde hocalık yapmıştır. Evliliğinden 3 kızı olmuş, mutsuz bir evlilik yapmış, evlilik dışı ilişkiler yaşamıştır. Ağır bir depresyon geçirerek 1927’de boşanmıştır. Bu ilişkilerinden en önemli ve uzun olanı Erich Fromm ile olan ilişkisidir. 1932 yılında Chicago Psikanaliz Enstitüsü’nün yardımcı üyesi olarak Amerika’ya göç etmiştir. 1934’ten 1941 yılına kadar New York Psikanaliz Enstitüsü’nde çalışmıştır. Kuruluşuna katkıda bulunduğu Amerikan Psikanaliz Enstitüsü’nde dekanlık görevinde bulunduktan sonra New York Medikal Kolej’de profesör olmuş ve 1952 yılında yaşamını kaybetmiştir.

Karen Horney’in özellikle Kadın Psikolojisi çalışması, yaşadığı dönemde erkek egemen bir toplumda kadınların kendi seçimlerini yapabilme hakları için verdiği savaşın bir ürünüdür. Kadın psikolojisine dair düşüncelerini Freud’ un kadınlarla ilgili düşüncelerini eleştirmeyi göze alarak açıklamıştır, ki, bu o dönemde ve temsilcisi olduğu mesleğin içinde büyük bir cesarettir. Çünkü, Freud kadının içinde bulunan erkeksi özelliklerin ya da erkeğin içinde bulunan kadınsı özelliklerin biseksüellik eğiliminden kaynaklandığına inanıyordu. Ona göre kız çocukların gelişimindeki en önemli aşama kızların bir penislerinin olmadığını keşfetmeleriydi. Bunun kanıtı olarak; kızların ergenlikten önce erkeksi davranışlar sergilemelerinden ve yetişkin kadınların rüyalarında penis ve sembollerini görmelerinden bahsediyordu, buna “penis kıskançlığı” diyordu. Horney, bunların yeterli kanıtlar olmadığını; kadınlarda penis sahibi olma arzusunun yerini meme sahibi olmanın alabildiğini, erkeksi davranışlar sergilemenin kültürel değerlerden kaynaklanabildiğini ve rüyalarındaki sembollerin nevrotik kadınlarda olmasının yanında nevrotik erkeklerin özelliği olabileceğini söyledi. Horney, Freud’ un kadınları küçümseyen penis kıskançlığına “vajina kıskançlığı” kavramı ile karşılık verdi. Vajina kıskançlığını; kadınlarda ki çocuk doğurma yeteneğinin erkeklerde olmayışının yarattığı

kıskançlık olarak açıkladı. Horney, erkeklerin de kadınların da karşısındaki tarafından özenilebilecek özellikleri olduğunu, ancak erkeklerin çocuk doğurma yeteneklerinin olmaması nedeniyle diğer alanlarda başarılı olarak bu durumu dengelemeye çalıştıklarını söyledi. Ayrıca, Freud kadınlıkla mazoizm arasında gizli bir ilişki olduğunu ve kadındaki temel korkunun sevgiyi kaybetme korkusu olduğunu da söylüyordu. Bu korkunun da erkekteki iğdiş edilme (hadım edilme) korkusuna karşılık geldiğini savunuyordu. Karen Horney, kişilik gelişiminde Freud’un psikanaliz geleneğinin aksine biyolojik dürtülerden daha çok sosyal ve kültürel çevreyi önemsemiştir. Rahmetli Engin Geçtan, bunun en önemli nedeninin, Karen Horney’in anne ve babasının farklı uluslardan olması ve ailesinin sık yer değiştirmesi olduğunu belirtmiştir. Horney, bu kültürel etki ve beraberinde gelen çevresel etkilerin Freud’ un gözlemlerini ve yazılarını etkilediğini ve kadınları ikinci sınıf insanlar olarak görmesine neden olduğunu açıkça söylemiştir. Ayrıca Horney, kişilik gelişiminin değişmeyen biyolojik güçlere bağlı olduğu konusunda da Freud’a katılmamıştır. Horney cinsel faktörlerin üstünlüğünü kabul etmemiş, ödipal teorisinin doğruluğuna karşı çıkmış ve libido görüşünü kabul etmemiştir.

Freud’un kadınların erkek cinsel organına özenme ile motive oldukları görüşünün tersine, erkeklerin kadınların vajinasına duydukları özeni ile motive olduklarını iddia etmiştir. Horney erkeklerdeki bu imrenmenin ve vajina yoksunluğuna kızgınlığın, bilinçsiz olarak, erkeklerin kadınları küçümsemesine dönüştüğünü açıklamıştır. Yazık ki, Horney’in teorisiyle ilgili çok az araştırma yürütülmüştür. Bununla birlikte, Freud’un kadınların süperegö gelişimlerinin yetersiz olduğunu ve bedenlerinden ötürü aşağılık duygusu yaşadıkları görüşünü çürütmek için yapılan araştırmalar, Horney’in bazı görüşlerini desteklemek için oldukça veri sağlamıştır.

Şunu söylemeden edemeyeceğim, kusura bakmayın ama, benim anladığım Freud büyük cinsiyetçiymiş. Horney kadın erkek eşitliğinden söz edilemeyecek zor bir dönemde, erkek egemen toplumda erkek egemen bir mesleğin mensubu olarak büyük bir iş çıkarmıştır. Üstelik kadını güçsüz bulan teorilerin toplumsal yansımalarının ardındaki olguları da açıklamıştır. Horney’e göre; erkekler kadınların eşit haklara sahip olduğunu kabullenmeyerek ve kadınların topluma katılım fırsatlarını en aza indirerek iddia ettikleri doğal üstünlüklerini korumaya çalışmaktadırlar. Bunun nedeni de, erkeklerin vajina özentisinden kaynaklanan aşağılık duygusudur. Anlaşıldığı üzere, Horney, Freud’a o zamanlar epey kurulmuş ve bütün kuramlarını, saptamalarını çürütmeye çalışmış. Kanimca çok da başarılı olmuş. Freud da ileri düzeyde bir erkek tarafgirliği ile savunmuş fikirlerini. Bu bağlamda, Horney’in saptamaları, sağlam birer baş kaldırı. Bu baş kaldırı ve Freud’la taban tabana zıt görüşleri nedeniyle 1941’de New York Psikanaliz Enstitüsü’nden çıkarılmış. Bu bile kadın psikolojisini yazmakta ne denli haklı olduğunu göstermektedir. Horney’in görüşlerini geliştirip yayabileceği, kendisine bağlı bir gurubu ya da bir dergisi olmamakla birlikte, çalışmaları büyük bir iz bırakmıştır. Karen Horney Kliniği ve Karen Horney Psikanaliz Enstitüsü (eğitim merkezi) halen New York’ta faaliyettedir. 1960’larda başlayan feminist hareketle beraber kitapları yayılmıştır. Kadın psikolojisi hakkında yazdıkları ile feminist harekete ve psikolojiye büyük katkısı olmuştur. İç Çatışmalarımız, Kendi kendine Psikanaliz, Nevroz ve İnsan Gelişimi kitaplarının yanı sıra, sözünü ettiğim Kadın Psikolojisi kitabı ölümünden sonra 1967 yılında yayınlanmıştır. Kitapları kolaylıkla okunan, bana Engin Geçtan’ı anımsatan bir kadın Horney. İyi ki yaşamış böyle insanlar. Hala yolumuzu aydınlatıyorlar...

Mayıs Bir

Katina Karanikola

Senenin garip bir günü.
Ölümü, yeniden doğuşu,
iyilik ve kötülüğü,
coşmayı, biber gazını,
emekçilerin tuzlu teriyle sulanan
toprağın yenilenmesini,
ölüme karşı hayata tutunmayı,
mücadeleyi, dayağı, hak aramayı
sığdırmış yirmi dört saatlik ömrüne.
Ekmeğin elden su gölden geçen çocukluk
yıllarımda

Bahar Bayramı bildim Mayıs'ın birini.
Ada halkıyla birlikte, kışa inat, yazın
zaferini coşkuyla karşıladık.

Doğanın ve tüm canlıların doğurganlığını
kırsal törenlere katılarak kutladık.

Rengarenk kır çiçekleriyle ay boyunca
kapımızda asılı kalacak çelenklerimiz
yaptık güle oynaya.

Yılanların sürtünme sesleri, uçuşun
kelebekler arasında açtık piknik
sepetlerimizi. Kiliseye gönderilmeden, dini
içeriği olmayan ender bayramlarımızdandı
1 Mayıs. Oyun sandık, güldük, eğlendik.
Dünyanın tüm çocuklarını, benim kadar,
mutlu sandım.

Çocuk aklımla nereden bilecektim ki...

İşçi sınıfı diye bir sınıfın olduğunu...
Biz çayırlarda yuvarlanırken kimi
çocukların aç yatığını...

Çocuğuna bir lokma ekmeğin
götürebilmek adına işçilerin
sömürüldüğünü, canından olabileceğini..

Ve o yavrunun hem ekmeğsiz hem
babasız kalabileceğini.

Zaman geldi rızkın altın tepside
sunulmadığını öğrendim.

Emeğin değerini anladım, zorluğunu
yaşadım.

Emekçinin
heyecanını,
dertlerini, istek ve
umutlarını,
yaratmanın sevincini
yaşadım.

Ve anladım ki bir
Mayıs gevezelik ve
boş lafların günü
değil.

Eylemin günü.
Dünyanın her
yerinde sömürülen
işçilerin insanca
yaşamı, güvenliği için

izlenecek tek yol sistemin çürük direğini
devirmek olduğunu...

132 yıl önce Chicago'da **"8 Saat iş 8
saat eğitim ve dinlenme, 8 saat
uyku"** diye sokaklara dökülen yüz binleri
anarken baharın kışa karşı kazandığı zaferi
emekçilerin de kazanması dileğiyle...

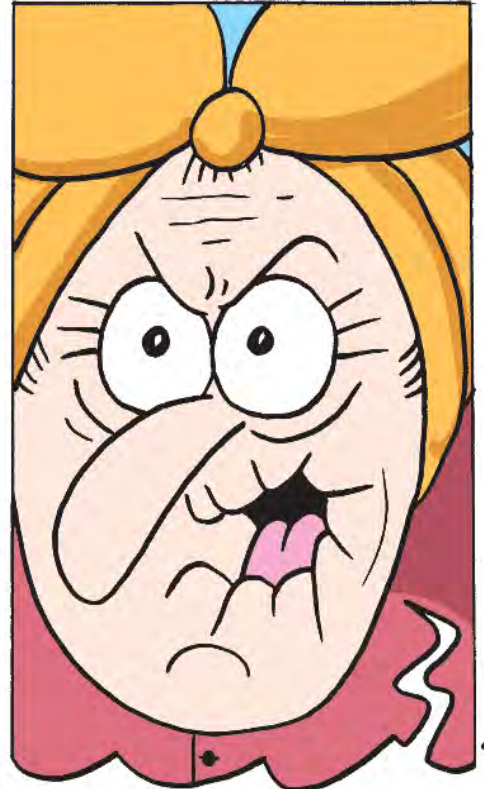

SÜPHELİ ŞAHİS GÜNEY YÖNÜNDE YÜRÜYOR.. 90 YAŞLARINDA.. FEMALE.. BOY 1.50.. OMZUNDA TANIMLANAMAYAN ŞEYLER TAŞIYO..

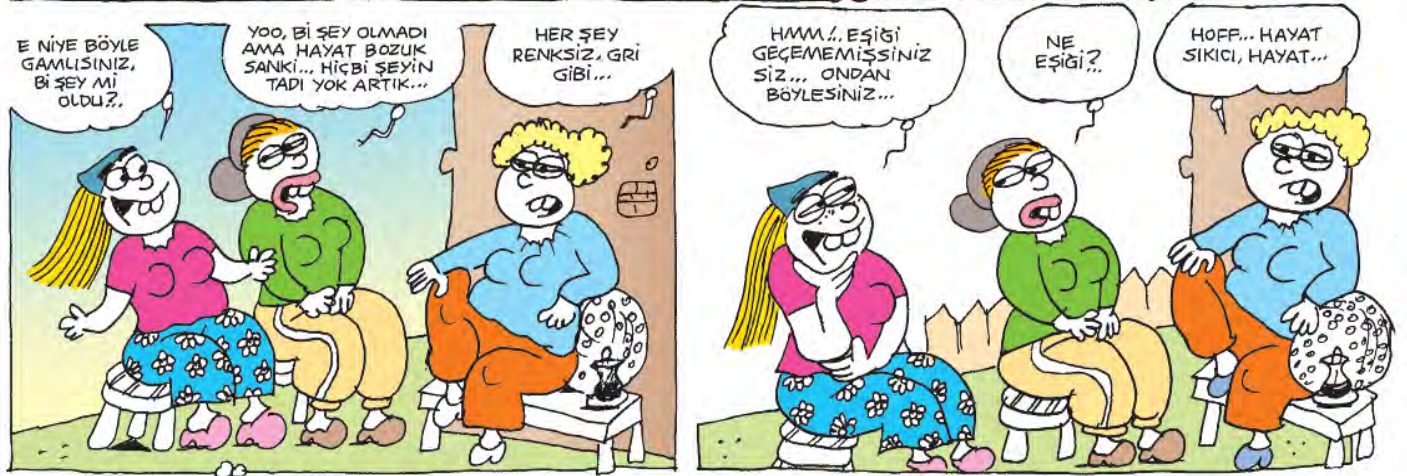
BUNLAR NEY? TÜRKİYE'DE NASIL GEÇTİN SEN KAPIDAN? KAYNATILIYO MU? ANLAT!!

AYY KAFKA BIRAKMADINIZ!! TELEFONLA ARAMA HAKKIMI KULLANMAK İSTİYORUM.. BAK ENSE KÖKÜME AĞRI GİRDİ.. Bİ LİMON VERİN!

KRALİÇE ELİZABETH!!!!

SONRA NE Mİ OLDU? ELİZABETH VE CHARLES FETİYE'Yİ ALMAYA GELDİLER.. MEMURLAR ECEL TERİ DÖKTÜ.. FETİYE CEZA ALMALARINI SADECE KURU LİFLE DERİLERİNİ ZIMPARALAMAK İSTEDİĞİNİ SÖYLEDİ VE FİTİL FİTİL KIR ÇIKARDI... DÜĞÜNE YETİŞTİ..

Ezgi'nin Cinnet Kutusu

Ezgi Aksoy

• Mayıs... Baharın taçlandığı ay. Mayıs deyince aklımıza **1 Mayıs** ve **19 Mayıs** geliyor, değil mi? Yani layıkıyla kutlanamayan iki bayram. Biri dünyadaki

tüm emekçilerin, diğeri de Türkiye'deki genç neslin bayramı. Bir ülkenin özgürlük yolunda attığı ilk adımın yıl dönümü. Aslında tam baharlık bayramlar bunlar; lakin son yıllarda buralara bahar pek uğramıyor.

• Seçimlerin oldu bittiye gelecek olması bi yerde iyi oldu bence. **"Ay ne olacaksa bir an önce olsun ayol!"** çünkü.

• Seçim tarihi cart diye öne çekilince Türkiye siyaseti de hızlandırılmış kursa döndü. Sen oraya geç, sen oradan oraya kay, hop sen buradan aday ol, haydi, hop, tamam... Eğleniyor muyuz gençler?

• Abdullah Gül'e "aday olursan Fetöcüsün" mü dendi yoksa ben mi yanlış anladım? Yani şuan için değilsin, ama aday olursan sonrasını bilemeyiz.

• Adaylarla ilgili düşüncem şu şekildedir: İnsan, geleceğini **"kola yoksa fanta alayım"** gibi bir mantıkla bir takım insanlara devretmemeli.

• Cumhurbaşkanı adayım: **Ahmet Şık**.

• İyi Parti'nin Ak Parti'ye attığı **"Ne oldu, çalışmadığınız yerden mi geldi?"** Tweet'ini ayın tweet'i ilan ediyorum. Kabul edenler, kabul etmeyenler, kabul edilmiştir.

• Bu arada benim anlamadığım bir şey var. **Cumhurbaşkanı Erdoğan** neden muhalefet partisi lideri gibi davranıyor? Ekonomiden ve terörden şikayet edip iktidar olursa bunları düzeltceğini falan söylüyor. İyi de bunlar **Kılıçdaroğlu**'nun replikleri. Hatırlatmak gibi olmasın ama siz zaten 16 yıldır iktidarsınız Sayın Cumhurbaşkanı.

• The Economist, "OHAL yetkileri ile donatılmış, neredeyse tüm medya organlarını ve devlet kurumlarını kontrol eden Erdoğan'ın, kimsenin adil olmasını beklemediği yarışı kolayca kazanması bekleniyor." demiş. Aaaa deme öyle ama ya, ne biçim konuşuyorsun. Dua et komşu çocuğusun, yoksa ağzına sürmüşlerdi kırmızı biberi.

• Tüm dünyada, **Asya**'dan başlayarak bir **"büyük lider"** havası var. En büyük lider kuşkusuz her seçimde oyların yüzde 100'ünü alan **Kim Jong Un**. Sonra yüzde 97,7 ile Kazakistan Devlet Başkanı **Nursultan Nazarbayev** ve yüzde 76 ile

Vladimir Putin geliyor. Çin, yeni bir referandumla mevcut lider **Xi Jinping**'in ölene kadar lider

olmasının önünü açtı. Jinping de zaten dev dev oylar alan bir lider. E bizim halimiz de ortada. Dünyanın ekonomik gidişatı hızla Asya'nın liderliğine kayarken, bu tablo ne kadar da sevimli öyle değil mi...

• **İstanbul Üniversitesi** mezunuyum. İstanbul Üniversitesini kazandığım belli olunca babam bana okulun meşhur **"büyük kapı"**sını gösterip **"Türkiye'de üniversite deyince insanların aklına bu gelir"** demişti. Şimdi kendisini bölmek niyetindeymişler. Kapıya da vurun balyozu öyleyse.

• Muhallif olmanın giderek **"vatan hainliği"** olarak görüldüğü bir yerde, ülkenin

en muhalif üniversitelerinin bölünmeye çalışılması bir tesadüf olmasa gerek. Zaten tesadüfler eşliğini çoktan aştık. **Hergele Meydanı**'nı da yasaklamışlar öğrencilere. Oysa orada **Deniz Gezmiş**'in hayaleti dolaşmaktadır. Hergele zaten bizim; açsanız da, kapasanız da...

• Gençcek bir insan hayatına son verdi bu ay. Çünkü mesleğini yapmak istiyordu ve bir türlü atanamıyordu. Devlet yetkilileri de sonra; **"bu arkadaş tek değil, atanamayan öğretmenler dikkat çekmeye çalışıyorlar"** dedi. E soruyorum ben de öyleyse; çekebildiler mi bari?

• Dünyada maaş aldığı mesleği doğru düzgün yapmadığı halde, bir de böbürlenlen bir tek politikacılar var. Tüm dünyada. Bu ayrıcalık nereden geliyor böyle bilemiyorum. Misal; siz hiç muayenehanesinde oturup "valla ödemeyi yaptınız ama o köpek dişini çekebileceğimi hiç zannetmiyorum. Böyle bağırarak da dikkat çekemezsiniz" diyen diş doktoru gördünüz mü?

• Cemile Bayraktar, "seçime birkaç ay var ama atanamayan öğretmenler hala başımızın etini yemek için tweet atmadı" diye tweet'ledi. Bu pişkinlikleri görünce aklımda bir cümle yankılanıp duruyor; **"görüyorum ki siz hayatınızda çaresizliği hiç hatmamışsınız"**.

• Atanamayan öğretmenler ne istiyor? Devletten devlet gibi davranmasını istiyor.

• Beyaz Show'u arayıp **"çocuklar ölmesin"** dediği için ceza alan **Ayşe Çelik** cezaevine girdi. Şu çağda, öyle ya da böyle, savaş karıştığından daha ağır bir suç yok.

• Bilmem farkında mısınız ama iktidarı herhangi bir şekilde eleştirmek artık ciddi ciddi suç kapsamında. Baya böyle hapisli mapisli, içeri girmeli falan.

• Devlet, **Cumhuriyet Gazetesi** davası ile şaka yapmaya çalışıyorsa hiç komik değil. Yok eğer ciddiyseler, gene hiç komik değil.

• Türkiye basın özgürlüğünde daha da gerilemiş. Şimdi 180 ülke arasında 157. sıradaymışız. Daha önce **"sık dişini Türkiye, 180'e çok bir şey kalmadı"** diye yazmıştım. E valla hedefe doğru güzel adımlarla ilerliyoruz.

• Haberlerde **"Türkiye birçok Avrupa ülkesinden daha çok kitap okuyor"** diye bir haber gördüm. Nüfusu Gaziosmanpaşa'nın yarısı etmeyecek ülkelerle kıyaslamışlarsa demek ki. Halkımız da bu haberi görünce **"evet evet, ben şahsen ortaokulda bi tane okumuştum"** falan diyor.

• Taksicinin biri, Atatürk Havalimanı'ndan Sultanahmet'e götürdüğü iki Japon turistten 1550 TL almış. Şöyle söyleyeyim; 1482 TL'ye Tokyo uçak bileti var.

• İstanbul Taksiciler Birliği Başkanı İrfan Öztürk, **"UBER eşittir PKK'dır, DEAŞ'tır, resmen teröristtir"** diyordu. E ben de sormak istiyorum, **"doktor bu ne?"**

• Şu **"milli para"** esprisini anlamadım ben. 1 para = 1 dolar falan... Hoş tabi. Ama **"Dolar da bizi görecek mi?"** demek istiyorum.

• Göbeklitepe kaşifi Mahmut Yıldız, **"vaktiyle kanıtları müzeye götürdük, taş dediler"** demiş. E şimdi de beton döktüler zaten. Eee, ne demişler; **Hava, su, ateş, beton!**

• **Cumhuriyet Kadınları Korosu**, Ankara'da bakanların da katıldığı etkinlikte

“Biz Atatürk kadınlarıyız” ve “Yaşa Mustafa Kemal Paşa yaşı” deyince konser yarıda kesilmiş, otel rezervasyonları da iptal edildiğinden aniden köylerine geri dönmek zorunda kalmışlar. Koro; **Edirne, Kırklareli ve Tekirdağlı** kadınlardan oluşuyor ve koronun adı “Cumhuriyet Kadınları Korosu”. Gerçekten başka ne bekliyorlarmış ki?

• Basında **Kim Jong-un** ve **Güney Kore Cumhurbaşkanı Moon Jae-in**’in el ele fotoğrafları dönüyor. Hiç

zannetmemekle birlikte, iki ülke için yeni bir başlangıç olmasını umuyorum bu buluşmanın. Her yıl sınırda buluşan ve daha sonra ağlaya ağlaya otobüslere doluşarak iki ayrı ülkedeki hayatlarına geri dönen akrabalar, kardeşler, eski ahbablar gözümün önünden gitmiyor. Küslük ne kötü şey. Hele de o küslük, sizin kendi küslüğünüz değilse...

• Geçen aylarda “**Robot Sophia Türkiye’ye gelse içeri alırlar**” diye yazmıştım. Türkiye’ye gelmiş ve “**adil dağıtıldığında herkes için kaynak var**” demiş. Ayrıca

“**Türkiye Cumhuriyeti’nin Atatürk’ün çocuklara armağan ettiği 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nda burada olamayacağım. Şimdiden bayramınızı kutluyorum**” da demiş. Sonra da hızlıca oradan sıvışmış zannımca. Sıvışışış....

• Çernobil’in 32’nci ve **Fukuşima**’nın 7’inci yılı nedeniyle **Sinop Nükleer Karşıtı Platformu**’nun düzenleyeceği miting İçişleri Bakanlığı tarafından OHAL koşulları gerekçe gösterilerek yasaklanmış. Yani hali hazırda olmuş nükleer faciaları bile anmak, protesto etmek yasak he mi? Nükleer faciayı sanki kötü bir şeymiş gibi mi göstermek istiyorlar, napıyorlar hınzırlar?

• 17 Nisan, köy enstitülerinin kuruluş yıldönümüydü. Şimdi çöle kesen memlekette değerleri bir kez daha anlaşılıyor: Köy enstitüleri Türkiye’nin gerçek anlamda çağdaş, bilimsel ve laik ilk eğitim kurumuydu. Dağ başında bile bir uygarlık yeşertebilecek öğretmenler yetiştirdiler. Babam yetim bir köy çocuğu olarak girdiği enstitüden, parasız-yatılı okuyarak, cumhuriyetin bir öğretmeni olarak ayrılmıştı misal. Babam ve annem-babam gibi onlarca öğretmen... Cumhuriyetin vatandaşlara, vatandaşların da cumhuriyete sahip çıktığı yıllardı. Toprağın ve kitabın değerinin bilindiği yıllardı. Mazide kaldılar, lakin yine de bizzat bizim gibilerin varoluşunda yaşamaya devam ediyorlar. Çünkü düşündüğünde benim temellerim İstanbul Üniversitesi’nden önce, Kepirtepe Köy Enstitüsünde atılmış bir yerde...

• Şaka maka “**3. Dünya Savaşı**”nın kıyısından döndük. “**Teğet geçti**” yani.

Dünyanın akıbeti **Donald Trump**’ın, **Vladimir Putin**’in ve dolaylı olarak da **Kim Jong-un**’un elinde. Atom bombasının düğmesini, üstü açık olarak, herhangi bir akıl hastanesine bıraksak daha güvendeziz.

• **TÜBİTAK** tarafından reddedilen Manisalı öğrenciler **Harvard**’a davet edilmiş. TÜBİTAK artık gerçekten de uluslararası başarıya giden yolda, güvenilir bir isim haline geldi. Kimi reddederlerse, dünya bilim sahnesinde büyük yankı uyandırıyor çünkü.

• **IPSOS**’un gerçekleştirdiği “Türkiye’yi Anlama Kılavuzu” adlı araştırmaya göre, eskiden insanların daha mutlu olduğunu düşünenlerin oranı %76. Ayrıca halkın %35’i hiç kitap okumuyor, %44’ü hiç sinemaya gitmiyor, %64’ü hiç konser, tiyatro ya da opera izlememiş. Halkın %72’si ise boş vakitlerini AVM’lerde geçiriyormuş. Artık Köy Enstitülerinin olmadığı, fen liseleri için 40, imam hatip liseleri için 550 milyon lira harcanan yurdumuzdan insan manzaraları...

• **Şevket Altuğ**, “toplumun değerleri değişti, artık bu ortamda olamam. Sözlerimi bir eleştiri olarak alsınlar” demiş. Şevket Altuğ, onlarca değerli rolünün arasından, benim için her zaman **Süper Baba** olarak kalacak. Tam ortaokul, lise çağlarımda bana anlattığı “masal”ı hiç unutmayacağım. Eski Türkiye’den gelen güzel insan. Sen ekranda değil, gönlümüzün çeperindeki sahnedesin.

• **TBMM Genel Kurulu**’nda kabul edilen bir maddeye göre, ormanlar 5 yıl boyunca kullanılması için şirketlere satılacak. Konu hakkında değerlendirmelerde bulunan bir orman kooperatifi yöneticisi “Ormanı alan holdingler artık kendi bölgelerine bırakın vatandaşı isterlerse ayırı bile sokmazlar” demiş.

• Bu maddedeki “**ormanın 5 yıl boyunca kullanılması**” ifadesi çok hoşuma gitti. Yani şimdi ormanları kiralyor muyuz, yoksa satıyor muyuz? Net olun yahu. Ağaç kesip böğrünü deşebilecekler mi ormanın deşemeyecekler mi; onu söyleyin.

• **Maraş**’ın **Elbistan** ilçesinde umre yolculuğu için bir firmaya başvuran 68 kişi, **Suudi Arabistan**’a Umre’ye diye yola çıkartılıp **Antep** ve **Urfa**’da bir süre gezdirildikten sonra Elbistan’a geri getirilmiş. E hadi Urfa’yı tanımadınız, Suudi Arabistan’a otobüsle 2 saatte gidilemeyeceğini de mi biliyorsunuz be kardeşim... O değil de, **Kemal Sunal** şöyle gevrek gevrek bi gülmüştür yattığı yerde bence.

• Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş deizm tartışması için; “**Milletimizin hiçbir ferdi böyle sapık, böyle batıl bir anlayışa asla prim vermez, gençlerimize kimse iftira atmasın**” demiş. Laik bir ülke olsaydık, vatandaşların din konusunda neye prim verip neye

vermeyeceği asla senin konun olamazdı mesela ama napıcan.

• **AKP**’li milletvekili **Metin Külünk**, “**Diploma yoksa temsil makamında olamazsın diyen varsa, Peygamberler tarihi okusun.**” demiş. E yani... Oxford vardı da mı gitmediler?

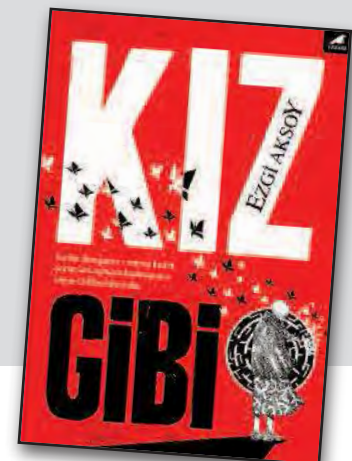
• **Mark Zuckerberg**, çıktığı mahkemede **Sophia**’dan daha çok **cyberg’e** benziyordu ve her soruya “**benim bi bilgim yok**” diye cevap verdi. Mahkeme de kendisine teşekkür edip evine yollamış. Üstelik söylediğine göre bersada Zuckerberg hisselerinin değeri artmış. E ne oldu şimdi, anlayan beri gelsin.

• Şarkıcı **Bergen**’in yüzüne kezzap atan, ardından da öldüren **Halis Serbest**, 4 çocuğa cinsel istismarda bulunmaktan tutuklanmış. Son 30 yılın, Arabesk Türkiye’nin özeti gibi bir hadise... Engel olunabilecekken olunmamış, devletin devletliğini yapmadığı yerde, arabeskin can kanırttığı bir gerçeklik. Tıpkı Bergen’in şarkıları gibi; “Ne ilk ne de sonuncuyum, kahrediyor hayat beni”. Beni de kahrediyor. Suçu sabit insanların, kadın düşmanlarının serbest olduğu, kadına şiddetin bir yaşam biçimine dönüştüğü bir coğrafyada, herhangi bir hikayede figüran olan, yitip giden, hayatları solan kadınları görmek beni kahrediyor. Kadın öldürmek, tecavüz etmek de artık muhalif olmak kadar ceza alsın; o da yetecek...

Ezgi Aksoy'un Bayan Yanı yazıları kitapçılarda!

“Kız gibi durma” diyenlere inat, kız gibi duranların, kız gibi direnenlerin hikâyesi.

Dikra

Ramize
Erer

Bir yaz tatilinde adada.
Annem ilk defa mayo
giymiş, Madam
Carlotta ona suda
batmadan durmayı
öğretmişti.

Madam Carlotta sandviç hazırlamadan sokağa çıkmazdı.
Annem, görüyor musun bunlar böyle böyle zengin olmuşlar
diyordu. Fransız tutumluluğu diyordu.

“Çocuk, çocuğun ilacıdır.” demişti Madam Carlotta’ya annem, toz bezlerinin de bulunduğu çantasından ev terliklerini çıkartırken.

Bunu o kadar içten söylemişti ki, hiç bir psikoloğa gerçekten inanmayan Madam Carlotta, anneme hemen inanvermişti.

Madam Carlotta’nın üzerinde yarattığı etkiyi görünce, annem lafı uzatmış, “medicament bu, medicament” demişti gülererek, beni gösterirken.

Gündeliğe gidip geldiği bu evde duyduğu Fransızca kelimelerden bazılarını hemen kapmıştı...

Camille’nin sessizliğini koyu bir gölge gibi bütün eve yayılır, bütün sesleri yutardı.

Mösyö Pierre’nin çevirdiği Le Monde gazetesinin yapraklarının hisırtısı, annemin silerken camın çıkarttığı iç kıyıcı ses, Madam Carlotta’nın bizim için hazırladığı krep hamurunun tavada çıkarttığı cızırtı Camille’nin sessizliğinde eriyip giderdi. Sessiz bir filmin kahramanları gibi olurduk.

“Bana çekmiş, ben de böyleydim çocukken, çok utangaçtım ve az konuşurdum” derdi Madam Carlotta, hazırladığı kahveyi mola veren anneme uzatırken.

Kızı ona çektiği içinde suçluluk duygusuyla bir sigara yakardı. Derin bir nefes çekip sigarayı değil de, bütün sıkıntılarını üflerdi sanki.

“İnanırmısın karakterim değişti resmen” derdi. “Kendimi tanıyamıyorum artık ma chérie*”

“İki yüzlü ve yalancı oldum kızım sosyalleşsin, dışlanmasın diye okuldaki velilere yapmadığım yalakalık kalmadı. Geçen gün iyice kilo almış bir kadına, ‘Ne kadar incilmeşsiniz Madame’ dedim büyük bir sahtekarlıkla sırf Camille’i kızının doğum günü partisine çağırısın diye.”

* medicament: ilaç.

* ma cherie: Canım

“Ohh mon dieu*” derdi sonra gülerek, kendimi tanıyamıyorum artık.

Madam Carlotta, annemin gündeliğe gitmediği günlerde beni evlerine davet eder olmuştu. Neredeyse her gün oynuyorduk Camille ile.

Ben daha çok onun bakmaya doyamadığım Fransa'dan getirilmiş çocuk kitaplarına bakar, Fransızca sözcükleri okumaya çalışırken o, başka bir köşede bebekleriyle oynardı.

Ben de öğretmenleri, okuldaki arkadaşları gibi konuştuğunu hiç duymamıştım, yaralı martıyı gördüğümüz o güne kadar.

O'nun resimli kitaplarına gömülmüş hayaller kurarken Camille'in çığlıklarını duymuştum.

“Regarde!” diyordu bana eliyle gösterdiği cam kenarına konmuş martı gibi çığlıklar atarak.

Koşmuş, birlikte camı açıp, yaralı martıyı içeriye almıştık. “Ma pauvre*” diyordu. Camille çok üzgün bir sesle... Ben martıyı bırakmış onu izliyordum. Hiç susmuyordu, anlamadığım bir dilde bir şeyler anlatıyordu bana.

Anlamadığımı görünce tekrar ediyordu.

Regarde, *C'est une movette” diyordu martıyı göstererek. “Elle est malade”

Camille ve ailesi Zümrüt apartmanında 4 yıl oturdular. O'nun en iyi arkadaşı olmuşum. Madam Carlotta ve Mösyö Pierre kızlarının konuştuğu göstermek için beni her yere götürdüler.

Fransız sarayında, evimizin salonunda dolaşır gibi alışkın adımlarla dolaşırdım.

* mon dieu: Aman Tanrım

* regarde: Bak

* C'est une movette: Bu bir martıdır.

* Elle est malade: O hasta.

Madam Carlotta'nın Camille ile ikimize bir örnek diktği elbiselerimle. Foto Veli çekmişti bu fotoğrafımızı. Mösyö Pierre jest yapmıştı.

Madam Carlotta ve biz

Dikra

Türk sosyetesinin çocuklarının da okuduğu Camille'in konsolosluk okulunda düğünden de şatafatlı doğum günlerine katıldım. Hatta bir keresinde okulda hiç konuşmayan Camille'in sözlü sınavına girdim. Öğretmen ve sınıf arkadaşlarının şaşkın bakışları altında birlikte tahtaya çıktık. Soruları O'na ben sordum. O da uzun uzun cevapladı. İlk defa sözlüden en yüksek notu aldı.

İstanbul'da bulunan Fransız camiasında adım Camille'i konuşturan kıza çıktı.

Camille ve ailesi Fransa'ya dönünce Zümrüt apartmanı neşesini yitirdi. 6 numara balerin Oya ve sosyolog sevgilisi Chanson* partisi yaptılar. Fransız okulu mezunu arkadaşları vardı bu nostalji gecesinde. *La vie en rose, Je ne regrette rien* gibi Edith Piaf şarkıları dinlediler.

Annem o gece Oya'ya serviste yardım etti. Ben göstermekten hoşlandığım Fransızcamı göstermek istemedim, oturup onları izledim. Annemin çok yorgun olduğunda iki dakikada pişirdiği hazır çorbalar gibi aynı tadta

idi hepsi. Çorbalara aynı tadı veren katkı maddesi neyse, bu partideki topluluğa aynı tadı veren katkı maddesi kibirdi. İki kaşık alıp bıraktığım çorbalar gibi, o partiyi yarıda bırakıp çıktım. Annem parti sonrası mutfağı temizleyip geç bir saatte eve döndü.

Ben Fransız bahçesinde, bembeyaz örtülerle kaplanmış, upuzun masaların etrafında oturup şaraplar içen Madam Carlotta ve Mösyö Pierre'i, onların doğallığını en çokta Camille ile masadan kalkıp ormanın derinliklerine koşmamızı özlerdim. Ağaçlardaki yaprakların arasından süzülen güneş ışıkları Camille'in saçlarında dans ederdi.

O bunun farkında olmadan eğilir, çimenlerin arasından bir şeyler toplar sonra bana uzatırdı. "Regarde"* derdi. "C'est une marguerite, comme toi"*

* Chanson: Fransız şarkıları

* Regarde: Bak

* C'est une marguerite, comme toi: Bu bir papatya, senin gibi.

Bir kış Uludağ gezisi yapmış ama beni de çok götürmek istedikleri Alp'lere gidememistik.

SÜRECEK

Fal Doçenti

- Sıdika kız, geçen Goncagül Teyze'nin yeğeni Müberra'ya fal bakıttım. Merkür bir haftaya senin burçtan çıkıyomuş. Merkür geri gidince neşe diyo bolluk diyo bereket diyo... O yüzden, asma suratını anneye mübarek bahar günü. Bak horoskobik bakımdan da istikbalin parlakmış, neye sıkılıyosan sıkma canını artık. Gül bakiim anneye... Lan!

- **Tamam gülüyorum. Bak anne dişlerim.**

- Hayırlı dişler dilerim Sıdika. Dalga geçersen kırarım ben onları yalnız.

- **Yok ya, ne dalga geçicem. Tamam işte, Müberra da söylemiş madem horoskobik olarak, istikbalim parlakmış, hava desen bahar, mutluyum yani. Bak anne dişlerim. Hatta dur selfi de çekinelim... Evet hazır... Görelim dişleri Safiye Saka... Hop... Tamamdır. Safiye Saka ile bahar ve horoskop qeyfi...**

- Sen dalga geçiyosun da Sıdika, Müberra akedemik bir falcı. İstanbul Teknik Üniversitesi'ne astroloji dersleri konmuş, gaste yazıyo bak. "Müberra da oraya gidiyo" diyorlar. Balık burcunda doçent olucakmış. "Aslında boğayı istiyordum da boğanın hocası bana taktı, onla yıldızımız barışmadı bir türlü" diyesiymiş.

- **Sen de fena fal bakmazsın anne. Hazır bilim bu seviyeye gelmişken gidip yükselenini İTÜ'de yapsana...**

- Kız ben kim İTÜ'de yükselen yapmak kim? Benimki uydur buydur. Öyle ilmî bir tarafı yok. Aklıma geleni, içime doğanı söylüyorum; konu komşu da itibar ediyö, eksik olmasınlar. Ben diil ama senin anneannen Sekine Bibi çok büyük falcıydı. "Üç vakte kadar böyle böyle olucak" derdi, sen dördüncü vakti görmezdin, üçüncü vakitte dediği aynen olurdu. Hani şimdiki zaman olsa İTÜ'ye dekan, Tubitağa müdire felan olurdu, ööle bir kadındı. Ama işte nerde... Hiçbirimizi okutmadılar Sıdika.

- **Bilmez miyim? Ama artık kafaya takmaz oldum. Bir süre sonra okuyan okumayan arasında hiçbir fark kalmayacak, öyle görünüyo.**

- Hah işte. Yat kalk bize dua et Sıdika. Ya seni okutup TEOG meog derken delirtseydik? Bak Goncagül'ün torunu "Sınav olucak olmyacak, ucu açık soru, nitelikli liise" felan derken sıyırdı kafayı yavruca. Komşuların yalancısıyım, kapı önündeki ayakkabılara felan kaka yapıp kaçıyomuş. Tamam sen de manyaksın ama kimsenin kapısının önündeki ayakkabıya kaka yapmıyosun Allahıma bin şükür. Gülme kızım, hakikatleri konuşuyorum burda.

- **Evet maalesef "hakikatler" bunlar oluyor şu durumda.**

- De mi?

- **Tüm dünyada her türlü okuma yazma, eğitim öğretim, deney, bilim, sanat, evrenin gerçeklerine**

ulaşmak için yapılırken biz nasıl olduysa böyle bir hakikate ulaştık.

- Yani... Boşvericen artık. Diploma değil, önce huzur lazım insana Sıdika. İlim bilim naapıcan, nooldu, Stefan Havkin ölmedi mi yani? Evlerden ırak, gün yüzü görmedi, öhööyle iki büküm, kara delik, evren mevren derken Hak'ka yürüyüp gitti de kurtuldu adamcaaz. Arkasında bi daire iki tükkan felan bırakmadıysa çoluğu çocuğu bile unuttur. Onu geçtim, "Bey babam bana beş kuruş bırakmadı" diye arkasından söverler bi de. Bu dünya öyle bi dünya Sıdika. Al bak ben sana söyledim evrenin en büyük sırrını. Bu da budur yani. "Annem dediği" dersin.

- **Dedin anne.**

- Teşekkür ederim yavrum. Ben gülelim diye dedim ama görüyorum ki senin suratın hala sirke satıyo Sıdika. Hişt kız? Bak, üçe kadar sayıyorum, derhal çıkıcağın o depresyondan çocuğum. Bahar vakti kurda kuşa can yürüdü, şu karıdaki surata bak, mahkeme duvarı gibi. Kız enerjimi çalıyosun kız. Senin bu hallerin yüzünden ben de her sabah beton kamyonu

çarpmış gibi zorla yataktan kalkıyorum, içimden hiç bir şeycikler yapmak gelmiyo. Yemin ediyorum parçalarını Sıdika. Üç vakte kadar çıkılacak o depresyondan. Sen çıkınca ben de çıkmış sayılıcam. Kime sölüyorum horoskopik?

- **Tamam annecim tamam.**

Sen bakma bana. Naapiyim elimden değil işte. Arada bir çöküyo üstüme bu memleket halleri. Neyse Merkür geri alsın, ben de çıkarım.

- Bak ne diyecem: Eğer hala "okutmadılar etmediler" diye içleniyosan, İfakat Hanım teyzelerin kiracısı üniversite. Onlara git takıl biraz.

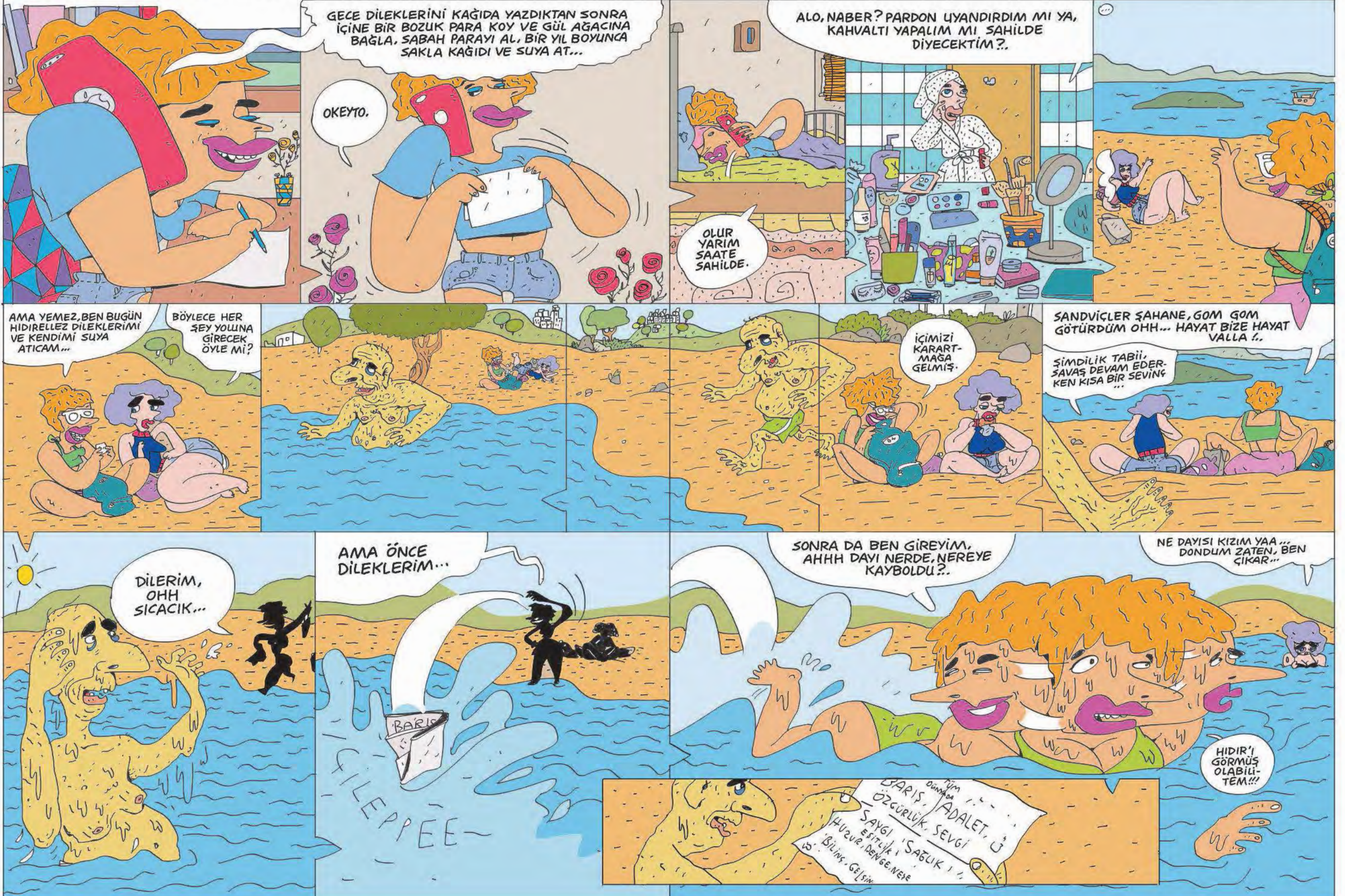
- **Nasıl İfakat Hanım Teyzemin kiracısı üniversite? "Alt katlarına rektör yavrulanmış" der gibi, o nasıl laf öyle ya?**

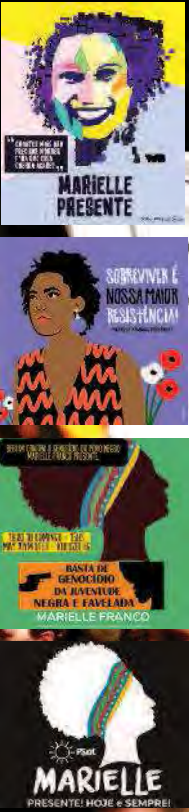
- Kız bunların altı katlı apartmanı vardı ya cadde üstünde. Önceden bi güzellik salonu, masajcı, spacı solaryumcu filan girdiydi oraya, sonra işte, "fuhuş oluyo" diye ihbar gelmiş, ahlak zabıtası basıp mühürledi. Neyse uzatmıyım, mahkemeye verip çıkarttı bunları İfakat Hanım Teyzen. Arkasından da üniversite kiracı girdi işte o binaya. Maden Mühendisliği Fakültesi'ni oraya açmışlar. Özel Nitelik Üniversitesi mi ne adı. Sezonda televizyonda reklamları oluyo. "Eytimde kalitenin adı Özel Nitelik Üniversitesi" diyi. İşte git oraya. "Ev sahibinin yakiniyim" dersin. Babana felan demem ben. Bir iki gidince sertifika felan bişi verirler belki sen de ferahlırsın... Hişş nereye kız...

- **Suratıma yastık kapatıp bir on dakika kadar çığlık atıcam anne...**

- İyi peki tamam, rahatlıycaksın öyle yap bakalım sessizce. Onun bunun ayakkabısına kaka etmekten daha iyidir...

İnsan Hakları Aktivisti Marielle Franco ve

Ezgi Aksoy
aksoyezgi@gmail.com

Suikastından Arda Kalanlar

“Siyah ve kadın olmak demek, her zaman direnişte olmak demektir.”
M. Franco

Marielle Franco, Brezilya sağının nefret ettiği her şeyin tek bir bedende vücut bulmuş haliydi. Marielle siyahtı, eşcinseldi, sosyalistti ve feministti. Üstelik insan hakları mücadelesinde dikkat çeken, güvenilen ve giderek büyüyen bir isimdi. Yani susmuyordu. Ayrıca **Rio de Janeiro'da Partido Socialismo e Liberdade'den** (PSOL/Sosyalizm ve Özgürlük Partisi) belediye meclis üyesiydi.

“İdi” diyorum çünkü 14 Martta bir suikaste kurban gitti ve 39 yaşında bu dünyadan ayrıldı. Franco, siyahi kadınların hak mücadelesiyle ilgili düzenlenen **“Genç Siyah Kadınlar Güç Yapısını Değiştiriyor”** adlı bir konuşmadan çıkmış ve evine dönüyordu. Yol üzerinde silahlı saldırıya uğradı ve şoförüyle birlikte hayatını kaybetti. Polis, “olay bir saldırıya benziyor” açıklamasında bulundu. Suikast Brezilya solunda ve ülke genelinde büyük kederle karşılandı elbette. Özellikle Brezilya gettoları **“favelalar”** öfkelerini haykırdılar. Franco'nun cenazesinde sel olup kente aktılar. Fısıldasalar sesleri göğü tutacak kadar kalabalıktilar; ancak onlar fısıldamıyor, tam tersine olanca güçleriyle haykırıyorlardı.

Franco'nun ölümü sadece Brezilya'yı etkilemedi.

Franco'nun bir suikaste kurban gittiği açıklandıktan sonra, ilk 42 saat içinde Franco hakkında 3,6 milyon tweet atıldı. Tweet'ler 54 farklı ülkeden geliyordu. Franco bir anda dünya gündemine oturdu ve gözler Brezilya'da son dönemde yaşananlara çevrildi. Kimdi bu Franco?

Marielle ülkenin en yoksul favelalarından birinden, iki farklı uyuşturucu kartelinin yıllardır savaşta olduğu **Maré'den** gelmişti ve ısrarla yolsuzluklarla ve Brezilya'yı giderek kaygı verici bir düzeyde etkisi altına alan adaletsizlikle mücadele etmeyi seçmişti. İsrarla dışlanan, “marjinal” damgası yiyerek arka sokaklara itilen topluluklardan bahsediyor ve onların haklı mücadelesine ortak oluyordu. Marielle'in adaletsizlikle savaşma tutkusunu 2016'da resmîyet kazandı ve Marielle seçimleri

“Marielle'in adaletsizlikle savaşma tutkusunu 2016'da resmîyet kazandı ve Marielle seçimleri kazanarak belediye meclisine üye oldu.”

kazanarak belediye meclisine üye oldu. Ancak birileri bu güçlü ve ödün vermeyen kadının kimliğini ve inançlarını koruyarak mücadele etmesine ancak iki yıl katlanabildiler.

Brezilya, son dönemde dev bir yolsuzluk skandalıyla çalkalanıyor ve neredeyse bir yıldır da sonu asla gelmeyecekmiş gibi görünen ekonomik bir krizle mücadele ediyor. Üstelik ülke genel olarak öylesine tedirgin ve bıçak sırtında bir dönemden geçiyor ki, **Brezilya Devlet Başkanı Michel Temer** ordunun Jio'yu düzene sokması için yönetimi ele almasını emredeli henüz bir ay oldu. 1985'te gerçekleşen askeri darbeden sonra bu bir ilk. Franco'nun yaratılan bu “güven ortamı”nda bir suikaste kurban gitmiş olması ise, Brezilya muhalefetine ve favela halklarını derinden etkilemiştir. Franco ayrıca, Temer'in bu kararını şiddetle, yüksek desibelden eleştiren isimlerden de biriydi.

Favelalardan Belediye Meclisine

Marielle Franco, Maré favelasından bir aileden geliyor. 2000'li yılların başında üniversite eğitimi almaya karar veriyor ve bu bağlamda ön hazırlıklarını tamamladıktan sonra burslu olarak sosyoloji okuyor. 1998'de tek çocuğu olan kızını doğurduktan sonra, 2000 yılında bir arkadaşının öldürülmesi sonucu insan hakları mücadelesine dahil olan ve 2002 yılında bekar ve çalışan bir anne olarak sosyoloji okumaya başlayan Marielle, kamu yönetimi alanında da master yapmıştır.

Franco mezun olduktan sonra 2007 yılında politikacı Marcelo Freixo'ya danışmanlık yapmaya başlıyor. Bu dönemde aynı zamanda bir sosyal aktivist olarak pek çok farklı sivil toplum örgütünde de adından söz ettiren, cesareti ve pek çok toplumsal vakada ortaya koyduğu doğru yaklaşımları ile dikkatleri çeken bir isme dönüşüyor. Franco politik camiada giderek yükselen bir isim olurken, favelalarla bağını hiç kesmemiş, LGBT topluluklarının mücadelesine ortaklık etmiş, siyah kadınlar ve favelalarda ezilen, yoksul kadınlar için insan hakları mücadelesini çeşitli farklı platformlarda sürdürmüştür.

Marielle Franco'nun adı, bir insan hakları aktivisti olarak, girip çıktığı topluluklar arasında sevgiyle büyüdü. Bu nedenle Franco 2016 yılında belediye meclisine aday olmaya karar verdi ve böylece Rio Belediye Meclisinde sosyalist, siyah bir eşcinsel olarak yer işgal etmeye başladı. 456.500 oy almıştı ve bu oy oranı onu 1500 aday arasında beşinci yapıyordu. Bu, onun gibi "marjinal" biri için görülmemiş bir başarıydı.

Suikastten sonra Franco'nun kardeşi **Anielle Silva**'nın söylediğine göre Franco belediye meclis üyesi seçildiğinde bir çocuk gibi heyecanlanmış ve insan hakları mücadelesinden asla vazgeçmeyeceğine dair kendi kendine söz vermişti. Ve takdir edersiniz ki Franco, favelalardan aldığı destekle, cesaretle konuşuyor, favelaların "marjinal" halklarının belediye meclisindeki sesi oluyor ve toplantılarda edebiyatla oturmamayı tercih ediyordu. Yani kendine verdiği sözü tutuyordu ve bu Brezilya sağı için kabul edilebilir bir şey değildi.

Mecliste bulunduğu iki yıla yakın süre boyunca Franco ayrımcılık, adaletsizlik ve cinsel şiddete karşı mücadele etti. Polis şiddetine karşı durmaktan asla vazgeçmedi. Suikastleri ve işkenceleri meclis gündemine taşıdı. Favelaların sorunlarını, derebelerin masasına sundu. Sokak aralarında öldürülen ve bir köşeye atılan gençlerin sesi oldu. Öldürülmeden bir gün önce twitter üzerinden **Matheus Melo** cinayetine vurgu yapmış ve "bu savaşın sona ermesi için daha kaç kişinin ölmesi gerekiyor?" diye sormuştu. Franco'nun kardeşi Silva'ya göre Franco öldürüldü, çünkü artık giderek bir tehdite dönüşmüştü. Franco öldürüldü, çünkü korkmuyordu.

#SayHerName

Franco suikasti, Rio favelalarını ve aslında tüm dünyayı bir fırtına gibi sardı. Franco için ülke çapında, ayrıca **New York, Paris, Stockholm, Londra ve Berlin**'de de

protestolar düzenlendi. Sosyal medyada adına **#SayHerName** yani "(onun) adını söyle" hashtag'i oluşturuldu. Franco suikasti Avrupa'nın anarşist gruplarından Amerika'nın **Black Lives Matter** hareketine kadar pek çok farklı toplumsal ve sosyal hareketin ana başlığı haline geldi ve tüm dünyadan insanlar, Franco'nun yasını tuttular, öfkelerini alıp öfkeleri yaptılar. Sadece Rio'da yüz binlerce insan favelalardan şehir merkezine aktı ve Marielle'in adını haykırdılar.

Marielle Franco suikasti, Brezilya'da giderek tırmanan polis şiddetinin, suikastlerin ve cinayetlerin tüm dünyada görünür olmasına vesile oldu. Uluslararası kamuoyu yüzünü bir anda Brezilya'ya çevirdi ve birilerinin durmadan öldürülmekte olduğunu fark etti. Ülkede ırkçılık, ayrımcılık ve adaletsizlik hızla tırmanan bir trende dönüşmüştü ve yoksul favela halkı, ya da Amazon bölgesindeki çevre aktivistleri durmadan tehdit ediliyor, hatta öldürülüyorlardı.

Peki bunu sebebi neydi? Bunun sebebi Brezilya'nın arbi demokratik bir devlet olmaktan çok, tüm dünyayı etkisi altına alan bu neo-liberal derebeylik düzeninin en dikkat çeken merkezlerinden biri olmasıydı. Brezilya, neo-liberal derebeylik düzeni için adeta bir cazibe merkeziydi. Dünyanın soya, kahve ve şeker rezervleri, bir zamanlar uçsuz bucaksız ormanlık alan olan Amazon bölgesindeki tarlalarda kilometrelerce uzanıyordu. Ve belki de bu nedenle, son 5 ay içinde Brezilya'da 10 insan hakları ve çevre aktivisti suikaste kurban

gittiler. Yani başka bir deyişle Franco suikasti, bazı medya kuruluşlarının iddia ettiği gibi, "münferit" bir olay değildi.

Araştırmalara göre, Brezilya'da askeri cunta düzeninin sona ermesinden bu güne kadar 1833 suikast meydana geldi. Araştırmalar, Brezilya'nın sosyal aktivizm için pek de güvenli bir yer olmadığını ortaya koyuyor. Zira suikastlerin yanı sıra kaçırılmalar, işkenceler ve tehditler de Brezilya'da aktivistlerin hayatının sıradan bir parçası.

Franco suikastından sadece iki gün önce öldürülen bir başka isim Pará yerlileri lideri **Paulo Sergio Almeida Nascimento**. Nascimento, Amazon bölgesinde yerli hakları ve doğa talanının durdurulması adına mücadele ediyor ve Amazon'un yok oluşuna dikkat çekmeye çalışıyordu. **George de**

Andrade Lima Rodrigues, Carlos Antônio dos Santos ve Leandro Altenir Ribeiro Ribas da Brezilya'da yakınlar da suikaste kurban giden diğer yerli ve çevre aktivistlerinden. Ayrıca işçi hakları aktivisti **Márcio Oliveira Matos** ve sendika lideri **Clodoaldo do Santos** da son beş ayda öldürülen isimlerden ikisi.

Marielle Franco ve Berta Cáceres gibi isimlerin **Latin Amerika** tarihi ve geleceği için büyük önemi var. Çünkü onlar ölümleriyle dahi bir tsunami etkisi yaratabiliyorlar. Bir kıtanın göz göre göre yok edilmesinin önüne, gerekirse ölecek, bir set olmaya çalışıyorlar. Ayrımcılık, adaletsizlik ve talana engel olmanın; ormanda ve de şehirde, "orman kanunları"nın iktidarını sonlandırmanın bir yolunu arıyorlar. Bizlerin ise, bu isimleri iyi hatırlamamız ve bu güzel insanların yüzlerine iyice bakmamız gerek. Çünkü neo-liberalizm durdurulmadıkça, onlardan alınacak ilhama ihtiyacımız olacak.

EX'TENTANELER

raziyeicoglu@gmail.com

● Yapılan her EX seçim, erken seçimdir...

● 15:40 nikâhımız, belediye yetkililerin kafasına göre erken saate alınmış ve saatsiz gelinliğimle zamandan bihaber olduğum nikâh kıyım anına hiçbir davetlim yetişip, şahit olamamıştır...

● Yaşattıklarında hiçbir hayır bulunmayan EX'lere, hep bize yaşattıramadıkları için teşekkür ederiz...

● **Hidirellez Geleneği'**ne göre Hızır gelecekti ve Annemin para koyup, ağzını açık bıraktığı cüzdanına bereket bırakacaktı.. Ama Hızır yerine Hırsız gelmiş. Sabahın ilk saatlerinde

baktığımızda Annemin gül dibine koyduğu beş kuruslu cüzdanı çalınmış, benim dilek kesemin üzerine de kocaman kaplumbağa oturmuştu... İşte tam da o sene hayatımıza EX çöktü... Yani o gece vuku bulan dilek sabotajlarının hepsi başkaları için tutmuştu...

● Nihayetinde film aralarında mutfaktan bir şey almaya gitsem EX'e de getirmek zorundalığım bitmişti.

● Aslında EX'ler de yüreğinin sesini dinler. Çünkü akıl ve yürek aynı kişide, aynı çalışır...

● **Ekrana EX'ten Taneler;** "Her iki cihanda da sen benim karımın" diyerek boşandığı eşine anladığıma göre resmen dini şiddet uygulamış. Kadın başkası ile evlenmiş, ama EX kocasının bu sözü yüzünden hiç rahat değilmiş ve rahatlık çaresini Dini Hoca'dan soruyordu.

● EX varken de siyasi iktidar aynı idi, EX gitti aynı iktidar bitmedi...

● Direksiyon dersini gereksiz gören EX tarafından kravat bağlamak gibi kadın için daha

fuzulî bir tekniği öğrenmek mecburiyetinde bırakıldım. Hergün ellerimin altında olan o boyuna doladığım

kravatın ilmiğini iyice sıkıp, açılmaz halde bırakmamak, en büyük başarısızlıklarımın biridir...

● EX, aldatıp giderken "Dövsem, Sevmeden dursam, bıçaklasam, şöyle, böyle yapsam," ve benzeri, "daha mı iyi?" #Hashtag 'li, yapması elzem üçüncü sayfa haberleri gibi, gerçek bir evliliği sanal paylaşımlarla bitirircesine üzerimdeki psikolojik taciz şiddetini sürdürüyordu....

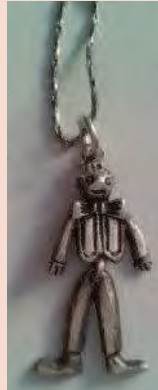
● **Bir Şarkıcının Evleneceği Kadın İçin Ekranda Söyledikleri Kulağıma Çarpıyor;** "Annemin sevmediği biri ile evlenmek ilerde çok sorun olur. Muhakkak ayrılık olur... Zorla sevdirim annemi..." derken, sanki muadili EX konuşuyor sandım. EX'in planyadan çıkmış bilmediği bir kardeşi olabilir miydi Acaba?

● **EX Teselliler Sırasında** ... "onu unutmak en büyük cezadır" bak bunu baş ucu lafı yap" dedikleri her özlü sözü yazdım. Şimdi bir kutu yatak başı laflarım birikti... (RESİM 3)

● EX'lerden sonra **Depresyon** adeta konum bilgisidir. Yakınların, "Kızım çık şu depresyondan bana gel, buluşalım, depresyonda değilsen sana geleceğiz, depresyondaysan gelmeyelim sonra geliriz"... gibi konumlar atarlar.

● Evliliğim boyunca, benzeri özel günlerde yaptığıyla aynı, Anneler Gününde "Anne değilsin ama olsun" gibi acıtıcı bir girizgâh ve vekil koca edasıyla hediye Çöp Adam figürlü kolye almıştı EX Kaynana ... Gerçekten doğduğu EX'i böyle mi görüyordu, mizahıma anlayışsızlık mı yapıyordu, yoksa amaç detaylarda mı saklıydı Acaba?

Raziye İçoğlu

PAPARAZZİYE LINK TEPIK

● "Erken kalkan yol alır, er evlenen döl alır", atasözündeki gibi değildir bazı erkekler ...

● Deneyenlerin %98'i tavsiye ediyor ise; tavsiye etmeyen % 2'dir o şeyin üzerine bütün ilgiyi çeken...

Deneyenlerin %98'i
Tavsiye Ediyor!

● Bu yıl da seçim erken bastırdı.... Tatiller, sınavlar Oylar altında kaldı... Erken rezarasyonu çok erken yapıp, en uygun tatilleri ucuza kapatanlar yine başkaları oldu...

● "İyiki doğdun, iyiki varsın" yerine "iyiki öldün, iyiki yoksun da şu günleri, bu olanları görmedin" demek halindeyiz...

● Asırlar önce gerçekten ölmüşlerin senaryolaştırılmış tarih dizisinde bile ölmemiş olmalarını ve aynı filmi izleyip başka son beklemek, tarih yeniden yazılsın tarzında bir arayış mı Acaba?...

● **Ekrana Tepik;** Eskiden televizyon programlarına sesli telefon ile bağlanan "ismini vermek istemeyen seyirci" vardı. Şimdi ekranda "görüntüsünü vermek istemeyen seyirci" diye alt yazı var ve görüntü de seyircinin evinin mutfağındaki televizyon...

● **Mübareksel Meseleler;** Herkes kendi oruç borcunu ödemiş de sanki.... "ölen kızkardeşimin oruç borçları var, çocukları ödesin hocam" diye programa telefonla bağlanan ve durup dururken kendine mesuliyet edinerek yeğenlerine oruç borcu dayayan seyirci Dayı... Çok istiyorsan çözüm cevabı veren Hocanın hesabına göre, günde 20 liradan sen ısmarla rahmetli kızkardeşine oruç borçlarını...

● Belki de az binecekler sebebiyle bedava toplu taşıt kartı veriliyor, ama "bedavadan" diye galayana gelip, şoförün ve diğer yolcuların kötü davranmasını hiç takmadan, enteresan bir motivasyon ile daha çok biniyor, iniyor 65 yaş üstü...

● Sokaktayım ve ateist markette arıyorum. Yoğurt, süt alacaktım. Büyük zincir marketlerin hepsi Cuma'da..!

Devamı 22. sayfada. ➔

Raziye İçoğlu

PAPARAZZİYE LİNK TEPIK

● **Ev Babaları;** Daha entelektüel 65 yaş üstü belgesel yayınlar izler, bulmaca çözer. Bir zaman öncesine kadar 65 yaş üstü babamın ise en son okuduğu, en çok okuduğu ve tavsiye edeceği yayınlar takvim dalları ve faturalardı. Şimdilerde günlük aktivitesi, toplu taşıt bedava kartı ile illâki eksik olmayan

civardaki metro inşaatlarından birini kontrol etmek, her vakit namazı başka camide cemaatle kılma sevabına inanmak, birkaç kere ayakkabısını çaldırıp emanet camii terliği ve fırından taze dilimlenmiş ekmek ile eve dönmek, eve girince; “camiden çıkıp hemen geldim, ama cami 40 km. uzaklıkta il sınırında” diyerek her gün kendince ince esprini hiç yılmadan yapmak ve her kanalda zappingleme usulü ile teve Ajansları izlemek... (RESİM 7)

● Şu, oylarla seçilmiş siyasetçilerin “**en seksi, en karizmatik, en yakışıklı**” falan gibi halk arası anketlerinden epeyce uzaklaştık...

● Tercihin, aynı seçimleri yapıp farklı sonuçlar beklemek mi? Yoksa aynı seçimleri yapmayıp, farklı sonuçlar beklemek mi Acaba?

● **#Çocuklar Ölmesin Ve Öldürülmesin;** Aynı Okul sınıf

sıralarında olmasakta bir öğretmen var uzakta. O öğretmen bizim öğretenimizdir. Kucağında çocuğu ile cezasına doğru vakurlu yürüyüşünden gurur duyduğumuz ve yine bir Kadın Yanım Ayşe öğretmenimden, öğrenci olarak çok büyük ders aldım ki; “**Ekran denen şey Teper eğitimciyi. Katiyetle televizyona inanma, asla televizyon izleme, sen sen ol da asla televizyona konuk olarak çıkma ve asla sakın ola ki hiçbir nedenden televizyon yayınlarıyla iletişişleşme**”...

Siz kimsiniz?..

Çok ama çok öfkeliyim kendilerinde her şeyi yapmaya hak gören savaş çığırtkanlarının kendini beğenmişliğine...

Çok ama çok öfkeliyim başkalarının hayatı üzerinde bu kadar kolay kararlar verilebilmesine...

Bombalar sanki oyuncakmış gibi Yok olan yaşamlar sanki oyunmuş gibi... Kimin adına kimi kurtarıyorsunuz?

Nasıl bu kadar korkunç olabiliyorsunuz? Bu kadar umursamaz ve vicdansız, Bu kadar kibirli ve küstah!..

Avaz avaz bağırarak istiyorum. Siz kendini ne sanıyorsunuz?... Kibriniz ölüm saçarken

Hiç ama hiç umursamıyorsunuz Acılar kelebek kanıtlarında

Çığlıklar yankı yankı Kibirleriniz kan kırmızı...

Başka ülkelerin topraklarını bombalama hakkını kendinizde nasıl buluyorsunuz? Hiç mi utanmanız, hiç mi vicdanınız yok?..

Evler kağıttan sanki Harabeye dönen şehirler Gözyaşları nehirler gibi

Çoğaldıkça öfkeye dönüşen Yaşamımızı bizden alıp sonra da ortada bırakıyorsunuz

Şehirsiz, evsiz, umutsuz, yaşamsız... Paramparça...

Ve sizler rahat odalarınızda Siyah kostümlerinizle birbirinizi alkışlarken

Açlıkla, soğukla, yoklukla mı koruyorsunuz?... O kadar demokrasi aşığı iseniz, önce kendi ülkenize dönüp baksanız...

Kendi ülkenizdeki sorunlara kafa yorsanız Kendi ülkenizde sokaklarda yaşayan, paraları olmadığı için tedavi olamayan insanları kurtarsanız...

Dünyanın kurtarıcılara değil, Vicdanlı insanlara ihtiyacı var...

Yaşamı ölümle değil, Yaşamı yaşamla kutsayan Bombalardan değil,

Çocuklardan medet uman... Siz kendini ne sanıyorsunuz?

Yalanlarla sürekli insanların hayatlarıyla oynuyorsunuz O kadar kendinizi beğenmişsiniz ki yaşam için ölümü kutsuyorsunuz

İnsanları öldürerek kurtaramazsınız Silahlarınızla sadece kendinizi daha zengin ediyorsunuz

Silahlarınızla ölüm saçarak insanları yönetiyorsunuz Silahlarınız, kibriniz ve siyah takım elbiselerinizle şeytanı aratmıyorsunuz...

Çok ama çok öfkeliyim batının duygusuzluğuna Çok ama çok öfkeliyim herkesin aptal yerine konmasına

Avaz avaz bağırarak istiyorum... Siz kendini ne sanıyorsunuz? Güç tutkunuz

Yönetme hirsinsiz Hiç bitmeyen kontrol arzunuz...

Kibriniz... Kibriniz... Kibriniz...

Hepimizi, hepimizi yok ediyor O kadar körsünüz ki

Kendinizi yok ettiğinizi bile göremiyorsunuz...

Çok ama çok öfkeliyim yalanlarla üretilen ölüm çığıllarına

Çok ama çok öfkeliyim siyahlar içindeki adamlara özenen kadınlara

Siyahlar yaşamları yok ederken Televizyonlardan ışıkları seyrediyoruz

Nasıl ölüm saçtıklarını umursamadan Siyahlara bürünmüş adamlar

Adamlar gibi yaşayan kadınlar Politikaları Politikacılar

Güç için insanlıklarını Vicdanlarını

Kim olduklarını unutanlar Siz kendini ne sanıyorsunuz?

O kadar insancılsınız, Yarattığınız savaşlardan kaçanlara kapılarınızı açın

O kadar insancılsınız, Silahlara para yatırmayın

O kadar insancılsınız, Yaşamları kana bulamayın...

Çok ama çok öfkeliyim güç adına ölümü hoş görenlere

Çok ama çok öfkeliyim silahlarla korkuları besleyenlere

Çok ama çok öfkeliyim siyahlara bürünmüş yalan özgürlük demeçlerine

Çok ama çok öfkeliyim benim adıma beni korumaya çalışanların kendini bilmezliklerine...

İnanmıyorum sizlere... Ölüm saçan sözlerinize...

Kanla, ölümle kirlenmiş güçlerinizden hiç utanmıyorsunuz

Hiç doymayan aç kurtlar gibi sürekli ölüm üretiyorsunuz

Gerçekten sizler kendini ne sanıyorsunuz?... Kibriniz...

Kibirlişiniz... Kirlisiniz...

**MELTEM
ARIKAN**

DÜN AĞIR YAŞAMLARI İZLEDİN Mİ? BEN İZLEYEMEDİM MİSAFİR VARDI...

AYY KAÇAR MI? DR. NOWZARADAN YİNE Bİ OĞLANIN AĞZINA S.Ç'TI!! AĞLATTI RESMEN VAR YAA...

BAKSANA.. BİZ ŞU KADIN GİBİ MİYİZ?

AHAHAY YOK CANIM!!

KANKİL.. ÇAKTIR-MADAN BAK.. ŞU KIZ GİBİ MİYİZ?!

HEHHEH YOK CANIIM!! KEL ALAKA!!

SAÇMALAMAZ MISIN LÜTFEN ŞEYMA!! BİZ DİKİNE ÇİZGİLİ GİYMiŞİZ!! HİÇ ÖÖLE OLABİLİR MİYİZ?! AHAHAHAY!!

Umut Tüylü Bir Şeydir...

Mutfaka girdim. Plastik kapların olduğu dolaptan derince bir tanesini seçtim. Buzdolabını açtım. Üç yumurta aldım. Mutfak tezgâhı pislik içinde... İki gündür elimi sürmüyorum. Tezgâhı araladım.

Kendime kek yapacak kadar bir alan hazırladım. Şimdi kekin sırası değil. Kafamın içi düğüm düğüm. Neyi nasıl anlatsam bilmiyorum. Orhan Veli'nin dediği gibi "Tarifsiz kederler içindeyim." Üç yumurtayı kabın içine kırdım. Bir su bardağı kadar şekeri yumurtaların üzerine döktüm. Miksere bakındım. Mikseri alıp çırpıma başladım. Bembeyaz köpük oldu. Bir su bardağı sıvı yağ alıp, bir bardak sütü hazırladım. Sütler yağlara, yağlar yumurtalara karıştı... Kafamda bir düğüm sanki biraz gevşeyip bollaştı. Çözeceğim onları... Biraz cevizi bardağın dibine ezip çırpıdığım karışımın içine attım. Şimdi sıra tarçın, un ve kabartma tozunda... Cıvık bir kıvamı yakaladım. Bıraksalar mutfak yakacakken şimdi evde aranan o kek kokusunun temelini hazırladım. Fırını ısıtmıştım... Kalp şeklindeki kek kalıbına döktüğüm kek karışımı boşalttım. Doğru fırına... Kek pişiyor... Koku yavaş yavaş eve dolacak... Tarifsiz kederler mutfak penceresinden dışarı uçacak... Pencereyi açtım...

Beklerken çay yapan zimbirtinin düğmesine bastım. Çayı ısıttım. Çay bayat. Ziyarı yok. Beklerken bayat çaydan yudumladım. Arada mutfaka gelip giden kızım, kek pişti mi diye soruyor. Beklemesi gerek. Bunu ona anlattım... Mutfakla aramdaki nefret ve aşk ilişkisini sorgularken mutfaka sığınan kadınlardan bazılarını hatırladım... Öldükten sonra masasında kek tariflerinin arkasına yazdığı şiirleri bulunan Emily Dickinson gibi...

Dickinson 1886'da bir Mayıs günü Massachusetts Amherst'te öldü. Uzun zamandır hastaydı. Hiç çocuğu yoktu. Evlenmemişti. Ailesinden kalan evde kız kardeşinin refakatinde yaşıyordu. Sessizdi.

Âşıktı bu kadın. Âşık olduğu adam evliydi... hem de bir rahipti... Olaylar, olaylar... Hayatı boyunca sadece üç kere görecekti onu. Fakat yaşarken bilmiyordu bunu. Umut içinde bir hayat sürdürdü ve şöyle yazdı bir yerlere: "Umut tüylü bir şeydir. Ruhumuza yuva kuran, sözsüz şarkılar söyleyen ve asla susmayan."

Dickinson, hayatının yirmi üç yılını kimseyle görüşmeden eve kapanıp geçirdi. Durmadan yazıyordu. Şişşt kimse duymasın! Yaşarken onun yazıp ettiğini pek bilen yoktu. Yaşarken beş altı tane şiirini, onları da takma erkek adlarıyla yayınladı. Yayınladıklarıyla ilgili yönlendirmeler olunca da boş verdi yayınlamaya. Sadece yazdı ve çekmecesine attı. Yazmadığı zamanlarda soluğu evin mutfağında aldı. Yaşadığı dönemde şiirleriyle bilinmedi hiç ama yaptığı keklerin, kurabiyelerin tarifleri mektuplarla elden ele gitti. Çünkü insan var etmeli kendini... Bazen kekke, bazen şiirle...

Yüz yüze görüşmediği dostlarına paketlediği kurabiyelerini, keklerini gönderiyordu. Şiirleri ise odasının çekmecesinde sessizce birikiyordu. Emily'nin bir isteği vardı. Biriktirdiği tüm kelimeler o öldükten sonra yakılıp gitmeliydi. Öldükten sonra kız kardeşi çekmecesinde binlerce şiirini buldu. Bu vasiyeti yerine getirmedi ve bir kadın şair sessizce yaşayıp gittiği dünyada öldükten sonra bilindi. Mutfakta geçen sessiz bir ömür, yaşadığı fırtınalarla geçip gitti.

Kek kokmaya başladı...

20.yüzyıla gelindiğinde yine bir başka Amerikalı kadın şair yine bir mutfak şefkatli kollarına bırakacaktı kendini. Sylvia Plath, otuz bir yaşına geldiğinde hayatı ile ilgili bir karar verdi. İki çocuğunun yattığı odaya gitti, başuclarına kurabiye ve süt bırakıp kapılarını sıkıca örttükten sonra mutfaka geçti. Mutfak onu çağırıyordu. Hayır, yemek pişirmeyecekti. Yazdığı onlarca

şiirle var olmaya çalıştığı dünyadan gitmeyi seçti. Mutfak şefkatliydi... Fırının gazını açıp kafasını içine sokup ölümü bekledi. Bazısı dayanamıyor işte...

Kek pişti. Şimdi kocaman bir dilim keseceğim kızıma. Sonra bir bardak süt koyacağım onun en sevdiği bardağa... Hayır intihar etmeyeceğim. Kendime de bir dilim kek kesip kızıma sarılıp çizgi film seyredeceğim. Kafalar karışır, düğümlenir, dolaşır ama ne diyordu Emily... umut tüylü bir şeydir... Ruhumuza yuva kuran, sözsüz şarkılar söyleyen ve asla susmayan.

Tarifsiz kederlere şarkılar fısıldayan ümidin sesiyle bulaşıklara gireceğim. Pislikler temizlenmeli... Mutfakta insanı iyileştiren o mis kokulu ruha sığınıp yarın bir gün başka kekler de pişireceğim. Bir tanesi de Emily'nin hindistan cevizli kek tarifi olacak:

1 fincan hindistan cevizi
2 bardak un
1 su bardağı şeker
1/2 bardak tereyağı
1/2 bardak süt
2 yumurta
1/2 çay kaşığı soda
Tartar 1 çay kaşığı krema
(soda ve krema kabartma tozu görevi görüyormuş. Onların yerine bir paket kabartma tozu koyun)

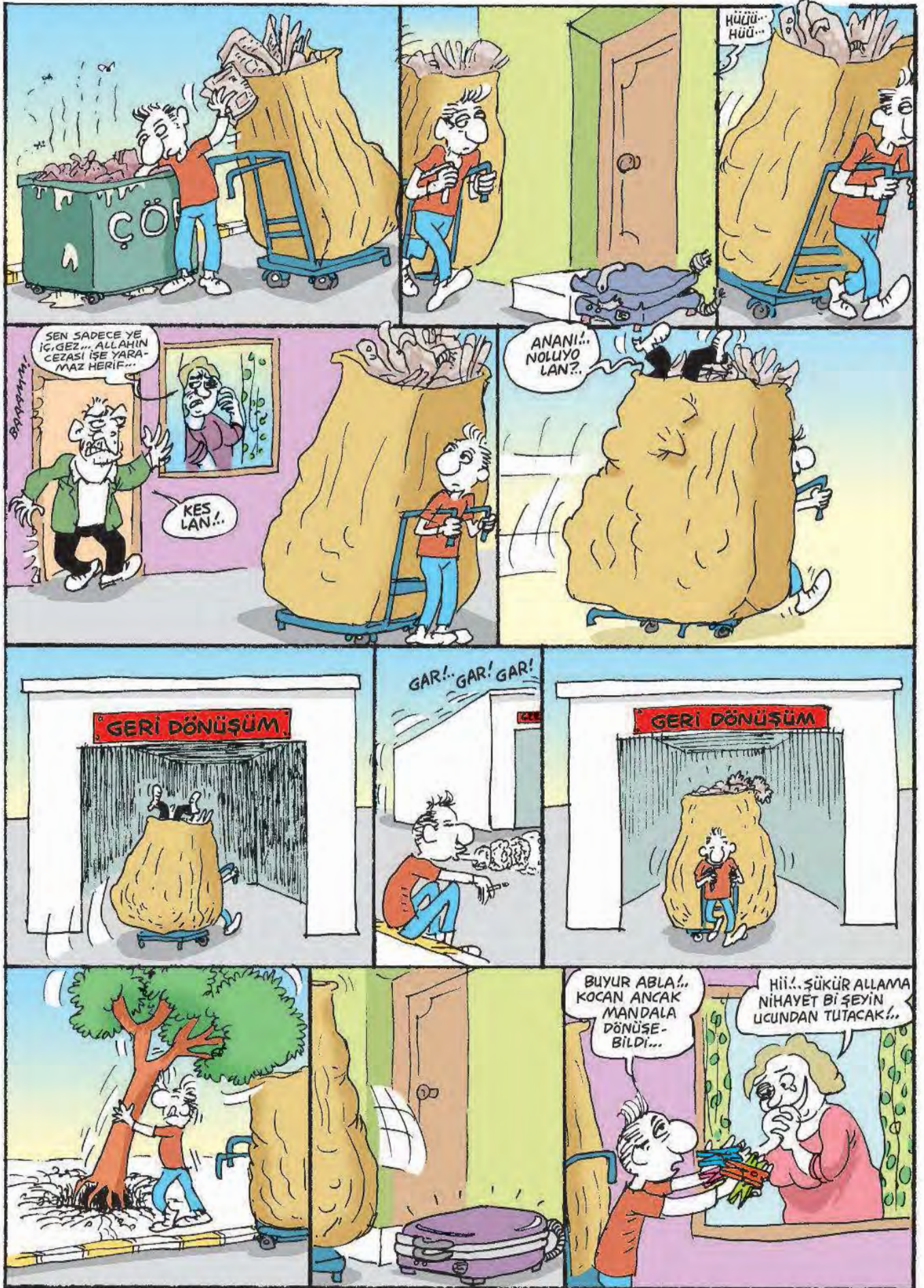
“Sylvia Plath, otuz bir yaşına geldiğinde hayatı ile ilgili bir karar verdi. İki çocuğunun yattığı odaya gitti, başuclarına kurabiye ve süt bırakıp kapılarını sıkıca örttükten sonra mutfaka geçti.”

Kafalar karışınca kek malzemelerini karıştırmak şifadır... Gidenlere, kalanlara selam olsun... Unutmayın ki "pişire pişire kazanacağız"...

Dönüşüm!..

GÜNAY BAKIR

Türk kültüründe evren, ejderha anlamına gelmektedir; “kâinatın tümü” manasında kullanılır. Ejderha kelimesi Türkçeye Farsçadan geçmiş. Türk Mitolojisinde ejderhaların Dünya’yı döndürdüğüne yani onlar tarafından “evrildiğine” inanılmış. Evren kelimesi buradan türemiş.

Türk kültüründe önceleri ejderhalara çok değer verilir, saygı duyulmuş.

İslamiyet öncesi dönemde ejderhalara bereketin, gücün, bilgeliğin, hükümdarlığın, devletin simgesi olarak bakılır, olumlu anlamlarda kullanılmış. Ama İslam sonrası dönemde kötülüğün, sihrin, alt edilmesi gereken güçlerin sembolü olarak bakılmış.

İslam öncesi Türkler de ejderhalara güç, kudret, doğa olayları, gökyüzü, yağmur, su, denizler, gökkuşağı gibi iyi özellikler, iyi anlamlar yüklenmiş. İslam’ın kabulüyle birlikte ejderhalar tamamen kötülüğün simgesi olarak anılmış, şeytanı temsil eden iki yüzlülük temsili bir varlığa dönüştürülmüş.

Türklerde iki tip ejderha varmış; yer ve gök ejderi. Yer ejderi baharda yeraltından çıkıp gökyüzüne yükselir ve yağmur yağdırır. Sanırım İslamiyet öncesi olumlu dönemde böyleydi en azından. Yani ejderhaları suyla ilişkilendirme varmış. Efsaneye göre ejderhalar su başlarını mesken edinirlermiş, yağmur yağdırırlarmış, gökkuşağı çıkarırlarmış, bereket getirirlermiş. Yağmurun ya da suyun efendisi, tanrısı olarak anılırlarmış. Sonraki dönemlerde ise su başlarını tutan ejderhaların insanlara suyu kullandırmadığı, onları ve sahip oldukları hayvanları yedikleri söylenmiş bu efsanelerde.

Neredeyse tüm Dünya kültürlerinde var olan ejderhaların gerçekten var olduğuna inanan kültürlerde varmış hala. Bu haşmetli, ilginç, büyüleyici yaratıkların efsaneleri, masalları dillerden dillere dolanmış durmuş günümüze dek süregelmiş. Ama şöhretleri İslam ülkeleri ve Avrupa da kötülükle bağdaştırılmış. Doğudaysa tam tersi.

Efsanelere göre ejderhalar sonsuz yaşamı verirmiş insanlara. Bir ejderhanın su içtiği yerden su içilirse ya da uyuduğu yerde uyunursa hastalıklardan kurtulur, eğer hasta değil ise sonsuz yaşama kavuşmuş insan.

Ejderhaların Türk mitolojisi-ndeki tasvirleri ise şöyle;

Çok büyük, yılan şeklinde vücudu olan, ağzından ve bur- nundan ateş çıkaran, kanatlı ya da kanatsız, gövdesi pullu ve dikenli, ağzında çok sayıda sivri dişi olan, pençeleri beş parmaklı uzun tırnaklı, sarı veya kırmızı iri gözlü, 3- 7- 12 başlı olabilen ama genelde tek başlı, boynuzlu, sivri kulaklı, sivri kuyruklu, kuyruğ- unun ucunda alev yanan, genelde sarı veya siyah renkli hayvansı korkutucu yaratık olarak tasvir edilir ejderhalar.

Bazılarının konuştuğu ve çok etkileyici, güçlü sesleri olduğu geçirmiş efsanelerde. Karakter özellikleri ise; kurnazlıkları, zeki, akıllı ve çok bilge oluşlarıymış...

Türk kültüründe ejderha motifleri çokça kullanılmıştır. Mesela;

Camiler, medreseler, ker- vansaraylar gibi mimari yapılarda, halı-kilim, çanak-çömlek gibi eşyalarda, paralarda, bayraklarda, günlük hayatta kullanılan şam- danlar, sürahiler, kapı tokmakları, aynalar, kumaşlar, kılıçlar, tüfek- ler, mangallar, çeşmeler, miny- atür ve çini gibi sanat eserlerinde hep ejderha deseni çeşitli olumlu anlamları ve bereket için, güç için kullanılmış.

Türk mitolojisindeki iki ejder- hanın hikayesi ise şöyleymiş;

Bükre ve Sangal

9 yıl savaşmışlar bu iki ejderha. Bükre iyiliği temsil

ediyormuş ve insanlara zarar vemezmiş. Kanatsızmış, uç- mazmış. Denizde yaşarmış. Sangal ise kötülüğü temsil ediy- ormuş. Savaşı 9 yıl sonunda iyi- lik yani Bükre kazanmış. Efsaneye göre Bükre, her 1000 yıl da bir yeryüzüne çıkıp Dünyanın durumunu kontrol edermiş.

Belki Bükre hala gizli gizli her 1000 yıl da bir gelip bizi kontrol ediyordur diye düşün- mek istiyorum. Keşke gerçek olsa, keşke Bükre gelse ve her şeyi, tüm bozuk düzeni ve in- sanları düzeltse. Sangal’ın yerini boş bırakmayan kötülerini yense. Dünya yine iyiliğin tarafından yönetilse. Keşke her şey bir masal olsa. Hepimiz için...

ŞİİR SAVAR

Erkeğin burmu büyükse aklımıza hemen şey gelir... (Bi dakka yanlış anlaşıldı) Yani karşımızdaki adamı hemen Cyrano De Bergerac sanırsınız...Aslında size süslü, güzel sözler fısıldayan ve şiirler okuyan bu adam retorik edebiyat çağlarının yenilmez savaşçısı Cyrano değil; bütün romantik, naturel ve modern akımları aşmış bitirmiş postmodern bir Pinokyo ve her tüketim zaferinde gittikçe uzayan burnudur , amman dikkat!..

MERAL ONAT

İçimizdeki o tarıncı olma sevdası davet eder bütün o abartılı söz sanatlarını... Hayatımızda şairlerin alıntlarıyla dolu böyle edebiyat dönemleri vardır... Bu dönemlerde kültürümüz artar ...İkinci yeniciler, garipçiler falan fisticik...

Tamer dönemi şiirleri...

Ali Sinan Dönemi...

Sonunda giderek akıllanıyor ve kendi kendine okuyosun

"EY DERİN İLAHİM, DERİN VE TATLI... SOLURUM GÖĞSÜNÜN HİÇKIRIĞINI, VE BİLİRİM DÖKTÜĞÜN GÖZYAŞLARI, O İNCİLER SENİ AYDINLATIYOR,..."

....ve Turgut Dönemi...

...Yani ne kadar çok göğşe çıkarılırsan, o kadar yüksekte düşersin , seni belli kılası yılan...Leyleklerle bu kadar bereketli ve tüketici av ortamlarında tabii ki bulumuk- tir...İsırıp ısırıp atar, yer yer kusarlar...

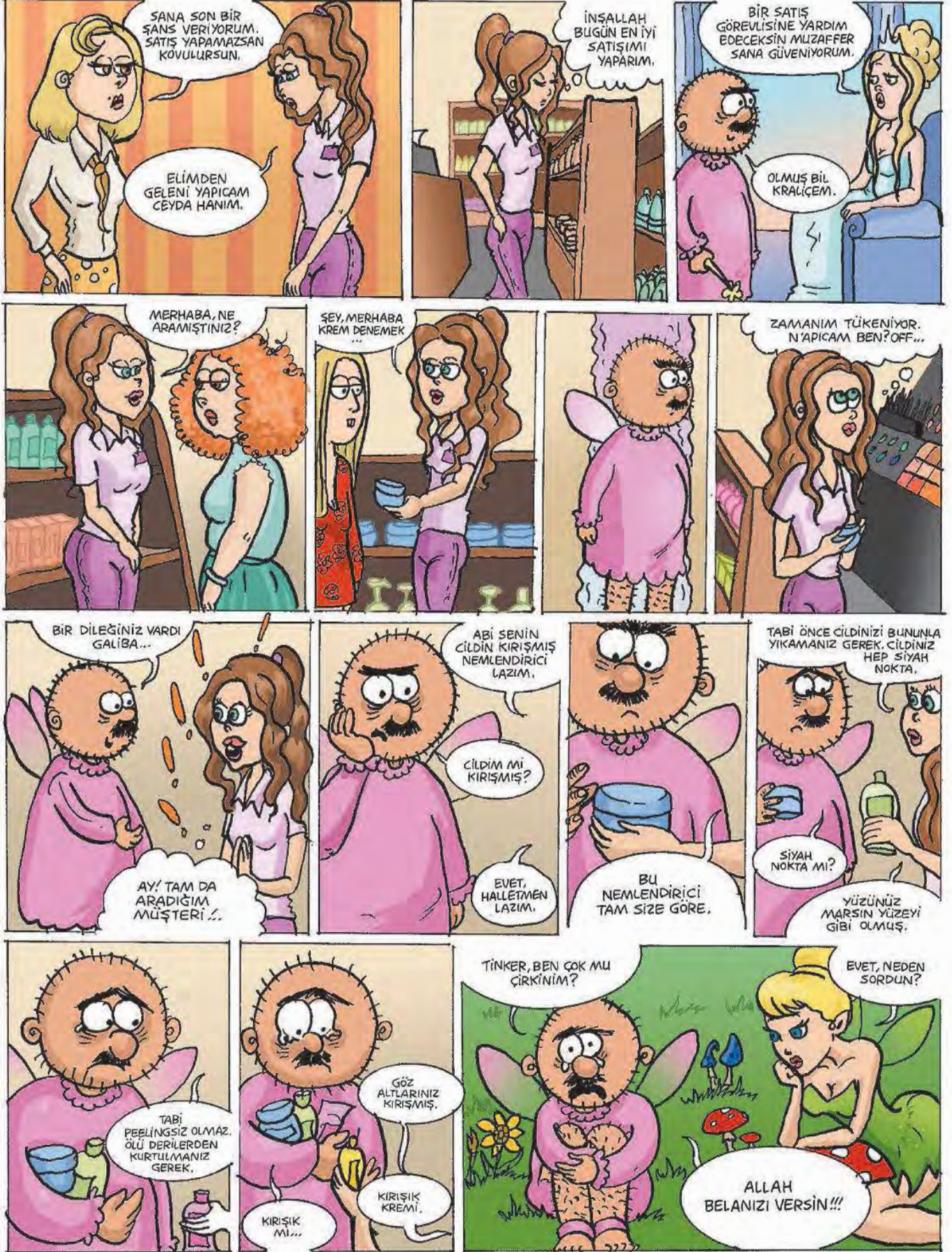
...Artık aşkın dağlarda değil, barlarda gezer...

PERİ MUZAFFER

YAZ- ÇİZ: MERYEM ÇİMEN KIVILCIM

Peri Muzaffer'den dilek dilemek için --> mrmcmn@gmail.com

Peri Muzaffer sizinle olsun

bengisu ak yürek

Bir ilişkinin dinamiği neden para olur?

Gökçen Erdoğan

Televizyon ünlüsü kadınlarımızdan biri, kadının, eğer erkek arkadaşı varsa cüzdan taşımasına gerek olmadığını söyledi laf arasında. Ses getirmek için yaptığı bir açıklama değil ha, öyle alalade bir şeyden bahsederken hayatının doğal akışı içindeki bu minik detayı da dillendirdi sadece. Samimiydi yani.

Küçük bir kartlık, tek bir kredi/para kartı ya da tedbir mahiyetinde biraz nakit para alabilirmişiz yanımıza ama. Yani ne olur ne olmaz diye. Ama belli ki gerek kalacağını düşünmüyor. Ne olur ne olmaz derken “inşallah gerek kalmaz”ı da ekleyelim biz. Erkek sonuçta. Biz ona kendi aramızda kısaca “para” deriz, o da bize olsa olsa ya mal ya arsa. İnsan, hayatındaki erkeğin kendisine parayla yatırım yapmasını, sevgiyi, şefkati, öpücüğü, sevişmeyi ve dahi pek çok şeyi bu şekilde garanti edebilmesini ister mi sahiden? “Onu demek istemedi ki”ciler için peşinen söyleyeyim; zaman öyle bir zaman ki artık, herkes neyi söylemek istediye onu söylemeli. Söylenen açık, geldiği mana da.

İkili ilişkilerde erkeğin maddi olarak ön planda olmasını tercih eden insanlar

olabilir, aynı biçimde kadının ön planda olmasını tercih edenler de (bu türe epey nadir rastlıyoruz tabii) Ama erkeğe alenen nakit muamelesi yapan ve sahte mi gerçek mi diye elinden gelse kaldırıp güneşe tutacak olan insanlar, bu kadar normalleşmeli mi sahiden? Bu, kadın hakkına ve varlığına olduğu kadar erkek hakkına ve varlığına da hakarettir bana kalırsa. Para, emek karşılığı kazanılan bir değer, bir değiş tokuş aracı. Ve ikili ilişkilerde onu kimin kazandığının bir önemi olmaması elbette ilişkinin zenginliği sayılabilir.

Ancak böyle mi? “Sen çalış ben yiyeyim” diyerek mi? Daha da beteri “o çalışsın siz yiyin” diye salık vererek mi? Neden kimse kadına “sen de var ol” demeyi akıl edemiyor bilmem. Neden kendi parasını kazanan güçlü bir figür bile bir başkasından geçinmenin normalliğine inanıyor ve inandırmaya çalışıyor, anlayamam bilemem.

Daha da beteri bir ilişkinin dinamiği neden para olur, neden dengeleri maddiyat korur? Bahse girerim birbirine yeni tanıştığı erkeği tarif ederken giyim markasından, arabasından ve parasından söz eden sayısız kadın görmüşsünüzdür. Ben de

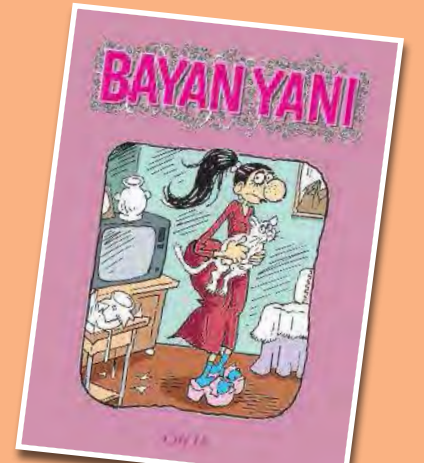
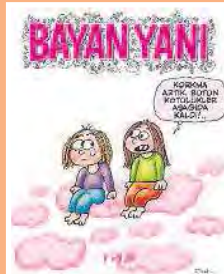
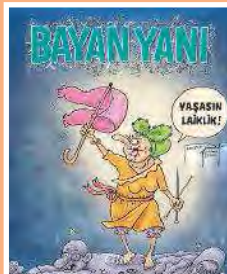
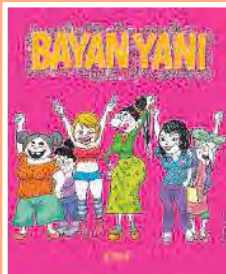
gördüm. Bir kadını parasıyla etkileyebileceğinden emin çok erkek de gördüm. Partnerinin kendisinde bulduğu eksiklerin savunmasını yaparken “neyi eksik” diyen erkekler gördüm, çokça gördüm.

İstemeyiz ama belki de malum açıklamayı yapan kadın bir gün partnerinin herhangi bir kusuruna sitem ettiğinde, ayrılmak istediğinde ya da bir konu üzerine tartışmaya girdiğinde soracak erkek arkadaşı “neyini eksik ettim?” diye. Ve o gün kadının, cüzdanını yanına almadığı günler için pişmanlık duymamasını umalım hep birlikte.

Keziban Özkü

Bayan Yanı ciltleri tüm satış noktalarında

Yaşam Koçu Afet

fevhan güver

BAYAN YANI

2018-05
Aylık yaygın süreli
yerel yayındır

BD Basın Yayın Tic. Ltd.
Şti. adına
Sahibi ve Yazışmaları
Müdürü
Tuncay Akgün

Yayın Kurulu
Ramize Erer
Feyhan Güver
İpek Özgül

Renklendirme
Editörü
Fikret Özdemir

Satış Müdürü
Şener Küçükaptan
Abonelik Aysun Öztürk
(0212) 249 91 13

ADRES: Fırızağa Mahallesi Defterdar Yokuşu
No: 19/1A Cihangir-Beyoğlu/İST
TEL: (0212) 292 9450 FAX: (0212) 251 5754
BASKI: LeMan Ofset (0212) 858 00 93
DAĞITIM: DPP A.Ş.

ŞENGÜL HABLEMİTOĞLU

SARDUNYALAR ve KADINLAR

Tüm
kitapçılarda
ve
D&R'larda

BAYAN YANI

Herşey Geride Kalsın, Yeni Bir Başlangıç Olsun...

